

DARBININKAS

XLVIII NR. 79.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY, LAPKRITIS - NOV., 22, 1963

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTŲ

Azijoje ir Afrikoje mažieji rikiuojasi pagal vėją

Amerikos politika siekia turėti įtakos visame pasaulyje. To pat siekia Sovietų Sąjunga ir komunistinė Kinija. Kaip jų interesai susikryžiuoja tarp savęs ar su mažųjų valstybių interesais, rodo Azijos, Afrikos, lotynų Amerikos dabartiniai pavyzdžiai.

CAMBODIA: Svyra į komunistus

Cambodia, Pietų Azijoje, Tailando, Laoso, Vietnamo kaimynė, lapkričio 19 paskelbė atsisakanti nuo Amerikos karinės bei ūkinės paramos. Per 10 metų tos paramos yra gavusi apie 365 mil.

HONOLULU IS WASHINGTONO: aps. sekr. McNamara ir gen. Taylor.

ARGENTINA: Iš sąjungininkų svyra į neutralumą ar tik į ūkinę nepriklausomybę?

Argentinos prezidentas lapkričio 15 nutraukė sutartis su devyniomis Amerikos naftos firmomis, kurios buvo įdėję 350 mil. Kai Kongrese prabilo apie paramos nutraukimą Argentinai, jos užsienių reikalų ministras lapkričio 18 pareiškė: Jei Amerika paramą nutrauks, tai pridarys daugiau nuostolių

sau nei Argentinai. Priminė, kad yra daugiau Amerikos kapitalo kitose Argentinos gyvenimo srityse. Priminė taip pat, kad pernai Amerika importavo į Argentiną už 400 mil. Tai 30 proc. viso Argentinos importo.

Davė suprasti, kad ši rinka gali būti atidaryta ir ne Amerikos importui. O į Amerikos ūkinę paramą ministras pažūrėjo ne kaip į auką, bet kaip į Amerikai pelningai investuotą kapitalą.

POLITINĖ KRITIKA:

Times vedamajame kritikuoja FBI direktorių Hooverį, kad jis pasisakė už neleidimą komunistam kalbėti universitetų bei kolegijų studentams. — J. Reston (Times) kritikuoja Eisenhowerį, kam jis dabar siūlo mažinti kariuomenę Vokietijoje. — Times skaitytojas kritikuoja CIA, kam ši įstaiga naudojantis Nicaragujos laivų žygiai prieš Kubą, "negavusi tam tautos pritarimo". — J. Chamberlain (Journal American) kritikuoja sistemą, kuri kala mokiniams į galvą "socialines studijas", neduodama paprasčiausių geografinių žinių ir vadinama tai "progresyviu" švietimu. To rezultatai: jaunuoliai žino, ką Lodge pasakė apie Diem, bet nežino Vietnamo geografinės padėties, iš kurios plaukia to krašto svara. Netolimos praeties rezultatas: Bismarkas žinojo, kad Bohemijos valdytojas bus ir Europos valdytojas; žinojo tai ir gen. Pattonas, ir jis skubėjo su tankais užimti Bohemiją anksčiau nei Sovietai. Bet užsienių politika buvo "grįsta socialinėm studijom", kurios rodė, kad rytų Europą turi valdyti komunistai, ir Pattonas buvo sugrąžintas.

— Haiti lapkričio 14 ir 15 iš naujo liūtysė bei potvyniuose žuvo 500; nuo hurikano Floros buvo žuvę 5,000.

Vyriausybės viršūnės Honolulū tariasi, kas daryti su Vietnamu ir kitais pietų Azijoje. Bet Afrikoje ir lotynų Amerikoje irgi šiaušiasi prieš Amerikos įtaką

Atsisakymo priežastis — esą Amerika per savo CIA rengusi perversmą prieš Cambodia vyriausybę: rėmusi perversmininkus pinigais ir ginklais iš tam tikslui veikiančių centrų Tailande ir P. Vietname.

Iš Cambodia turi išvykti ir Amerikos kariai, kurių ten buvo 65. Diplomatinė tarnyba pasilieka.

Cambodia neatsisakė karinės bei ūkinės paramos iš Sovietų ir kom. Kinijos. Priešingai, paskelbė kviečianti iš komunis-

tinių kraštų specialistus socializmui vykdyti.

Cambodia laikė save "neutralia" valstybe. Dabar pasinešė į komunistinį bloką. Jos karaliaus Sihanouk apsisprendimą trauktis nuo Amerikos ir artėti prie komunistinio bloko nulėmė jo pareikštas pramatymas, kad pietų Azija neišvengiamai teksianti komunizmo bangai. Paties Sihanouk artėjimą į tą bangą pagreitino įvykiai Vietname — baimė, kad ir Sihanouk nebūtų nuverstas.

Cambodia ne vienintelis kra-

stas, kuris kelia rūpestį Amerikos politikai. Pakistanas, Amerikos sąjungininkas, jau seniau iš sąjungininkų pasitraukė neutralumo link, suartėdamas su kom. Kinija, bet kita sąjua imdamas pinigus ir iš Amerikos. Indonezija prokomunistinė, imanti pinigus iš Amerikos, Sovietų ir Kinijos, virto naujų agresijų židiniu, dėl kurio jau aliarmavo ir Australija. Amerikos suorganizuota pietų valstybių sąjunga Seato pasirodė bejėgė prieš komunistų agresiją. Anglija suorganizavo

naują valstybę Malaysia, prieš nurią nukrypo Indonezijos neapykanta ir agresijos mėginimai.

Honolulū konferencija, kurioje nuo lapk. 20 dalyvauja Amerikos politinės ir karinės viršūnės (valstybės sekr. Rusk, aps. sek. McNamara, jungt. štabo viršininkas gen. Taylor, ambasadorius Lodge ir gen. Harkins iš Saigono) turės spręsti Amerikos politiką ne tik Vietname, bet ir visoje pietų Azijos srityje.

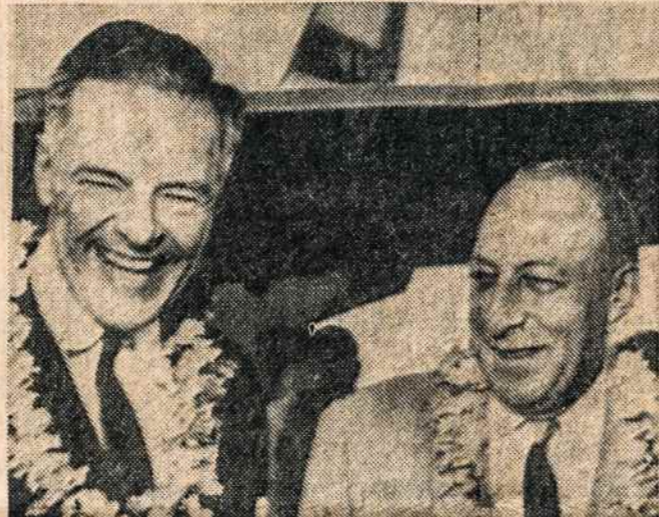
Patriotas... ir išdavikas

Kom. Kinijos užsienių reikalų ministras lapkričio 20 sveikino Cambodia karalių Sihanouk dėl patriotizmo ir pažadėjo remti jo kovą "prieš Amerikos imperikalizmą".

Tailando užsienių reikalų ministras lapkričio 20 aiškino, kad Cambodia Sihanouk "pardavė savo kraštą kom. Kinijai".

DIDELIS PAVOJUS VIETNAME

Komunistai sustiprino puolimus. Vyriausybės kariuomenė neteko kontrolės dviejose svarbiose ir turtingose provincijose. Padėtis esanti katastrofiška.

HONOLULU IS SAIGONO: ambasad. Lodge, gen. Harkins

AMERIKOS KARDINOLAI visi susirinkime: McIntyre, Cushing, Spellmann, Ritter, Meyer.

KONGE: Sovietų diplomatai nuvilko ir marškinius

Kongo saugamas lapkričio 19 suėmė du Sovietų diplomatus, kurie grįžo automobiliu iš Prancūzų Kongo. Kai jie sakėsi esą neliečiami diplomatai, tai paliko juos automobiliu, kuriam iš padangų išleido orą. Kai po valandos pastebėjo, kad vienas iš neliečiamųjų užsikiojo popierį už marškinių, tai ištraukė juos iš automobilio už kojų

ir nutraukė marškinius, kad atimti popierį. Kai neliečiamieji mėgino ištrūkti iš Kongo saugumo sunkvežimio, tai buvo paliesti saugumiečių lazdu, pasukui įkišti į kalėjimą.

Rastieji popieriai rodė, kad sovietai remia šamokslą Adoulo vyriausybei nuversti. Tam Gizengos šalininkai turėjo paskelbti egziliinę vyriausybę Prancūzų Konge.

Sovietų atstovybės namus Leopoldville apstojų Kongo karinė sargyba. Nukirpo telefoną, išjungė elektrą visam namui, kuriame yra 100 atstovybės tarnautojų. Kai mėgino į

ANTRA SESIJA PRIEŠ PABAIGĄ

Balsai, kokių nebuvo pirmoje sesijoje

KARDINOLAS BEA, kuriam specialiai skirti ryšiai su kitais tikėjimais

Vatikano II susirinkimo antira sesija bus nutraukta gruodžio 4. Popiežius Paulius VI paragino paruošti ligi to laiko sprendimus. Lig šiol buvo klausimai referuojami, diskutuojami, tiriama ar sudarinėjama susirinkimo dalyvių nuomonė klausimais, kurie lieti Bažnyčios organizaciją, liturgiją, taktinius kai kurių tikėjimo tiesų formulavimus (ne pačias tiesas).

Eilė klausimų išaiškėjo: 1. Apaštalinio darbo telti ir pasauliečių, 2. Bažnytinio administravimo klausimais daugiau atsakomybės pavesti vietos vyskupam, nuimant ją nuo Vatikano kurijos, 3. Bažnytinės liturgijos klausimu daugiau vartoti vietines kalbas liturgijoje ir pačią liturgiją daryti paprastesnę, mažiau sudėtingą, 4. Vienybės su kitais tikėjimais siekiant, savojo tikėjimo tiesas formuluoti taip, kad būtų pa-

KIEK DALYVIŲ IŠ KENČIANČIOS BAŽNYČIOS?

Pranešimu iš Romos, The Tablet laikraštis teigiama, kad antrojoje sesijoje iš pavergtosios Bažnyčios dalyvauja 111 vyskupų. Iš Lenkijos 70 vyskupų atvyko 27. Iš Bulgarijos neatsakė 3 vyskupai, iš Rumunijos 4. "Iš trijų Baltijos valstybių, pagrobūtų SSSR, kurios turi iš viso 8 vyskupus, tik 3 egziliškai vyskupai tegali čia dalyvauti". Iš Čekoslovakijos 15 vyskupų atvyko 4. Iš Vengrijos tegavo leidimus išvykti 5. Albanijos 3 vyskupai neišleisti. Neišleisti iš S. Vietnamo nė vienas iš 10 vyskupų; taip pat iš Kinijos, kur 17 vyskupų kalėjimuose, kiti tremtyje.

gerbti kitų tikėjimų žmonės — iš čia kyla dokumentas, pabrėžiantis kiekvieno asmens tikėjimo laisvę, nuimantis tradicinius kaltinimus nuo žydų tautos už Kristaus nužudymą.

Visa ta Bažnyčios susirinkimo kryptis buvo palankiai sutinkama protestantų, palankiai žydu, palankiai tu, kurie save pagrįstai vadina liberalais.

Kai kurie laikraščiai, ar ieškodami sensacijos ar reikšdami savo norus, kad taip būtų, net ir klaidingai pranešė, kad jau beveik atsisakyta dogmų kaip popiežiaus neklaidingumas, Marijos kultas; jau beveik atsisakyta nuo kunigų celibato ir tt.

Siaip jau rūpestingai informuodama apie pareiškimus Bažnyčios susirinkime, spauda kažkaip tylom apėjo vieną klausimą — likimą pavergtosios, kenčiančios Bažnyčios, kuri klaidingai vadinama tylinčiaja Bažnyčia. Kaip tik tos kenčiančios Bažnyčios atstovai čia ir sulaužė tylą, rūpestingai išlaikytą pirmosios sesijos metu.

Spalio 25, svarstant "de Ecclesia" santvarką, kurioje kalbama apie pasauliečių apaštalinimą, Poznanės arkivyskupas A. Baraniak prabilo, kad numatyta schema tinka Bažnyčiai, kurios nariai naudojami tikėjimo laisvę. Bet ji netinka ten, kur tikintieji tos laisvės neturi ir kur tikėjimo išpažinimas jau yra karžygiškas aktas. Arkivyskupas kreipėsi į Bažnyčios susirinkimą, kad jis pasakytų žodžius, iš kurių persekiojamieji pasauliečiai matytų, kad jie nėra užmiršti laisvųjų maldose ir kad jų apaštalinavimas gali reikštis bent jų maldom už jų persekiotojus.

Prie Poznanės arkivyskupo tuojau prisijungė Čekoslovakijos vyskupas Francesco Tomasek. Visų Čekoslovakijos vyskupų vardu jis apeliavo, kad susirinkimas kreiptųsi į tėvus, iškeldamas jų reikšmę tikėjimui išsaugoti ir perduoti vaikams, nes tai vienintelė palikusi priemonė pavergtoje Bažnyčioje. Savo žodžiam paremti jis šaukėsi autoriteto popiežiaus Pijaus XI, kuris 1920, būdamas nuncijus Varšuvoje, buvo vienintelis diplomatas, nepasitraukęs iš savo posto bolševikam prie Varšuvos artėjant.

DELEGACIJA Į ROMĄ IŠ LIETUVOS?

Ziniom iš Lietuvos, Sovietai atsiunčia į Romą 7 kunigų delegaciją. Manoma, prašys audiencijos pas popiežių Paulių VI ir norės įteikti jam dovaną, o taip pat vizituos kairiųjų italų delegaciją, kuri lankėsi šią vasarą Lietuvoje iš Florencijos.

KVIEČIAI IR AUKSAS

Amerikoje viltys, kad už kviečius iš Sovietų bus gauta 250 milijonų dol. aukso, tirpsa. Iždo sekr. Dillonas pranešė, kad Sovietai atsisako kviečius pirkti, jei nebus duodama jiems kredito 75 proc., jie mokėtų grynais tik 25 proc.

— Anglų fedmaršalas Montgomery reikalauja taip pat, kaip ir Eisenhoweris, sumažinti anglų karines jėgas Vokietijoje — palikti tik 55,000. Esą daug svarbiau sustiprinti pozicijas į rytus nuo Sueso, nes ten dabar perkeltas šaltasis karas.

Dviejų ganytojų balsai dėmesio verti ne tik dėl to, kad jie rodė, jog "tylinčios Bažnyčios" vardas turi telti ne pavergtajai Bažnyčiai. Jie, tos pavergtosios Bažnyčios ganytojai, buvo šaukiančios Bažnyčios atstovai.

Dėmesio verti ir dėl to, kad pirmojoje sesijoje panašių balsų nebuvo. Egziliinių ukrainiečių vyskupų memorandumas buvęs išimtas iš apyvartos, siekiant išlaikyti tylą. Buvo tikima, kad už tylą gali būti sumokėta tam tikra laisvė. Tylas pralaužimu antroji sesija išsiskyrė nuo pirmosios.

KARAS BAIGTAS: Dėl viščių.

Zenevoje ekspertų teismas sprendė Europos ūkinės bendruomenės ir Amerikos bylą dėl viščių. Amerika tvirtino, kad bendruomenės pakelti muitai padarė Amerikai 46 mil. nuostolio. Europa aiškino, kad tik 19 mil. Ekspertų teismas pripažino 26 mil. Kaip Amerika tuos milijonus atgaus — neaišku. Greičiausia turės pati pakelti muitus kai kuriom Europos bendruomenės prekėm.

APIE PROFESORIŲ: Ar jūs amerikietis?

Prof. Barghoorn lapkričio 19 pasakojo savo suėmimo istoriją, valstybės departamento pareigūnams 5 valandas. Spaudoje pasirodė to pasakojimo nuotrauka. — Spalio 31 apie pusiau aštuntą vakaro profesorius išlipo iš automobilio prie Metropoli viešbučio durų. Prie jo priėjo nepažįstamas vaikinai, paklausė: "Are you american?" įdavė kažkokius popierius ir dingo. Profesorius maėnes, kad tai propagandiniai laikraščiai, matęs tarp jų fotografines nuotraukas ir išidėjęs į apsiausto kišenį. Tada prišoko prie jo iš priešais stovėjusio automobilio vyrai, pačiupo jį, įtraukė į automobilį ir sura-

kino rankas. Po apklausinėjimo milicijos nuovadoje nugabeno į Lubiankos kalėjimą. Laikė vie nutėje, daugiausia laiko tardė, kaltino šnipinėjimu per visą laiką, kada jis gyveno Maskvoje 1943-47, o taip pat kada atvykdavo į Sovietus. Jam pasakė, kad jam perduoti popieriai buvo atominių įrengimų nuotraukos. Daugiausia tardė apie tuos iš Sovietų bėglius, kuriuos jis Vokietijoje apklausinėjo 1949-51, jų tada buvo apie 200. Sustiprėjo įtarimas, kad prof. Barghoorn buvo suimtas atsiesti už Amerikoje suimtus kaip tik prieš tai tris sovietinius šnipus su Amerikos piliečiu Butenko.

PARTIJA RADO: SUNAIKINTI PARTIZANŲ PAVEIKSLA, KAD PAVERST LIETUVIUS SOVIETINIAIS PATRIOTAI

Rašo dr. V. S. Vardys "Slavic Review" žurnale

Partizanų sąjūdis pokarinėje Lietuvoje — tokiu vardu Wisconsin universiteto žurnale "Slavic Review" 1963 rugsėjo nr. rašo dr. V.S. Vardys, to universiteto politinių mokslų asist. profesorius. Per 24 žurnalo puslapius autorius nagrinėja šiuos klausimus: partizanų sąjūdžio atsiradimo priežastys, partizanų organizaciją, siekiami, veikla; rezistencijos išgesimo priežastys.

Tie visi klausimai lietuviui skaitytojui yra daugiau ar mažiau pažįstami. Pažįstami daugiausia iš partizanų vado J. Daumanto dokumentinės knygos "Partizanų". Siek tiek pažįstami iš kitos dokumentinės medžiagos, kurią iš liudininčių surinko Kersteno komitetas, ypač vertingų MVD pulkininko Burlickio parodymų. Pažįstami iš gausios literatūros apie partizanus, paremtos daugiausia jau anais dokumentais.

Dr. V.S. Vardys savo straipsnyje naujas tuo, kad jis aną partizaninės pusės šaltinį papildė antros pusės — partizanų priešų, sovietiniais šaltiniais.

Tos sovietinės šviesos autorius vartoja gausiai atskirus leidinius kaip A. Vabalo "Kraują sugėrė Džukijos smėlis" (Vilnius 1960), P. Rimkaus "Tai buvo Leipalingyje" (Vilnius 1901), B. Baranausko ir G. Erslavaitės "Žudikai bažnyčios prieglobstyje" (Vilnius 1960), M. Chieno, K. Smigelskio ir E. Ulduko "Vanagai iš anapus" (Vilnius 1960); bendrinius veikalus kaip Lietuvos TSR istorija (Vilnius 1958), Sovietų didžioji enciklopedija; o taip pat laikraščius kaip "Pravda", "Izvestija", "Tiesa", "Sovetskaja Litva", "Pergalė", "Komunistas", "Svyturys", "Lietuvos pionierius", "Tarybinis mokytojas".

Vardžio minimo sovietiniai šaltiniai dėmesio verti pirmiausia tuo, kad jie iš esmės patvirtina faktus, kuriuos skelbė lietuviški šaltiniai — apie rezistencijos pajėgumą, žūtbutinės kovos aštrumą, didžias auksas iš abiejų pusių, kovos tikslus, viltis. Patvirtina net, kad organizuota rezistencija truko iki 1950-52 metų ir kad paskutinis sąjūdžio vadas buvo Vanagas — A. Ramanaukas, mokytojas, gimęs Ameri-

koje, suimtas ir nužudytas 1956. Sovietinė medžiaga įdomi dar ir tuo, kad ji daugiausia iš 1960-62 metų laikotarpio. Tai rodo, kad apie šiuos metus daugiausia dėmesio imta skirti partizanams ir apie juos viešai kalbėti. Dr. Vardys savo studiją ir baigia partizanų sąjūdžio sunaikinimu, jo nesėkmės priežastimis, bet taip pat jo reikšme tada, kai partizanų beliko atminimas, kuriuo ir susirūpino komunistų partija.

"Du veiksniai atrodo esminiai, nulėmę partizanų likimą.

Vienas, jų vadai pervertino savo pajėgas ir politinio laimėjimo galimybes. Jie klaidingai įvertino tarptautinę raidą bei Vakarų siekimus ir klaidingai laukė paramos iš Jungtinių Valstybių bei Didžiosios Britanijos. Antra, be paramos iš užsienio ilgo laiko partizaninis karas prieš Sovietų totalinio karo strategiją kariniu atžvilgiu buvo neįmanomas, ypačingai visuotinės sovietizacijos sąlygomis. Stipri valia, pasiaukojimas ir gyventojų parama ilgoje eigoje yra nepakankami, kad bū-

ty išvengtą organizuoto partizanų sąjūdžio sunaikinimas. Buvo tiesiog nepaprastas dalykas, kad jie ištesėjo kovą taip ilgai.

"Reiktų pridėti, kad nors partizanams nepavyko pasiekti jų tiesioginio politinio tikslo — atstatyti Lietuvos nepriklausomybės, tačiau jų pasipriešinimas buvo gilius reikšmės naujam lietuvių gyvenimui.

Partizanų pasiaukojimas tautiniam idealam ir siekimam, atrodo, sustiprino tautinę ištikimybę Lietuvoje.

Sprendžiant iš propagandos, pradėtos po Lietuvos komunistų partijos konferencijos 1958, tarp Lietuvos gyventojų pasiliko patriotizmo žadinąs sąjūdžio vaizdas, ir režimas rado, kad šį vaizdą būtina sunaikinti, sie-

kiant dabartinę lietuvių generaciją paversti sovietiniais patriotais".

Kai partizaninės Lietuvos laikotarpis jau galima svarstyti iš perspektyvos, matyti, kokios neįkainojamos vertės turėjo J. Daumanto knyga "Partizanai". Tai buvo pirmas, autentiškas ir pagrindinis šaltinis, iš kurio išaugo ir vaizdas apie partizanus ir iš to vaizdo išaugęs užsienio lietuvių partizanų kultas.

Daumantas užbėgo už akių sovietinei propagandai, kurios paskiauo leidžiamos knygos niekinančios partizanus, jau nepajėgia to vaizdo sunaikinti.

Sia prasme ir dr. Vardys užbėgo už akių sovietų propagandai. Jis yra tarp tų pirmųjų, kurie anksčiau už Sovietus įėina į Amerikos mokslinę literatūrą su lietuviškai nušviestu Lietuvos partizanų sąjūdžio supratimu ir vaizdu.

PRIEŠ 600 METŲ

"Ave, Mergelė Marija, išgelbėk mus nuo pragaro, 1362". Toks parašas sena vikingų kalba, plokščiam akmeni, kurį atrado vienas švedų darbininkas Amerikoje tarp Aleksandrijos ir Kensingtono miestų, Minnesotos valstybėje. Dabar tas akmuo yra Aleksandrijoje, prekybos rūmuose, kaip paminklas, jog senieji vikingai, kurie dar prieš Kolumbą atvyko į Ameriką, buvo geri krikščionys ir Marijos garbintojai.

kio "Neprašytai svečiais", J. Marcinkevičiaus "Dvidešimtu pavasariu", V. Rimkevičiaus kūriniams ar E. Mieželaičio "Broliška poema", kova prieš buržuazinį nacionalizmą paprastai vaizduojama kaip kova prieš aiškų priešą. Tų kūrinių didvyriai dažniausiai yra tie, kurie stoja į kovą prieš ginkluotą banditą arba pasalinų diversantą".

Per dvidešimt metų padėtis pasikeitė. Atviro pasipriešinimo, t.y. partizanų kovos, nėra. Bet tai nereiškia, kad, pasak Zimano, "nacionalistinė galvosena" išnyko. Zimanas rodo, kad ta "nacionalistinė galvosena" pasireiškia dabar jo vadina mu "vietininkiškumu". "Ta i atsitinka tada, kada darbuotojas, vadovas ima respublikos, krašto, srities, rajono, miesto interesus priešpastatyti bendriesiems interesams". Kas tie bendrieji interesai, tiesiais žodžiais autorius nepasako, bet jie reiškia Maskvos ir Rusijos interesus, kurie turi būti aukščiau statomi už vietinius tautinius interesus. Tais tiesiais žodžiais nekalba, tur būt, ir Lietuvoje. Bet Zimanas pakartoja Lietuvoje vartojamus žodžius "mes" ir "jie". Zimanas pripažįsta, kad sunku kovoti prieš vietos gyventojų norą statyti tautinius reikalus aukščiau už Maskvos reikalus. "Sunkumas kovoti prieš tokius reiškinus yra tas, kad vietininkiškumas gali maskuoti patriotizmu, tariamu vietinių interesų gyny-

(mukelta į 5 psl.)

NEW YORKE lapkričio 17 Lietuvos vyčiai suvadino A. Gustaičio "Sekminių vainiką". Vidury vaidinimo režisierius J. Bolevičius. Nuotr. P. Ažuolo.

KO VIS DAR NEGALI NUKOVOTI

IS LIETUVOS

Lietuvoje bolševizmas pavergė žmones; bet kova dėl jų dvasios pavergimo tebeina. Prieš kurias dvasios žymes bolševizmas tebesistengia kovoti, pasako G. Zimanas str. "Bendroje talkoje" žurnalo "Pergalės" Nr. 9, 1963.

Turi dar sunaikinti, ko nesunaikino Stalinas:

Jis skiria du laikotarpius Lietuvos okupacijoje: "asmenybės kulto", vadinamas, Stalino laikais ir po Stalino, dabartinius. Kada Stalino laikai baigti, tai Zimanas jaučiasi laisvas juos kritikuoti ir dėl to apie juos rašo: "Asmenybės kulto laikais dažnai menkinome praeities atgyvenų įveikimo uždavi-

kai kurias visai tyli. "Socialistinės nuosavybės grobstymas, pavyzdžiui, yra ypač atakli ir gaji atgyvena, bet mes beveik neturim kūrinių, kuriuose ji būtų demaskuota, pašiepta, išjuokta, kurie skiepytų neapykantą ir panieką besikesinančioms į visuomenės turtą".

"Zymiai geriau sekasi, atrodo, kitai temai, susijusiai su praeities atgyvenų įveikimu, būtent, kovai prieš buržuazinį nacionalizmą... Galima sakyti, jog kova prieš buržuazinį nacionalistinę ideologiją, jos praktika yra savotiška pokario laikotarpio tradicija. Ją pradėjo Petras Cvirka... Beveik visi geriausi lietuvių tarybinės pokario laikotarpio literatūros kūriniai yra įkvėpti kovos prieš nacionalizmą patoso... Ir vis dėlto taip pat ir šiuo atveju mes negalime jaustis viską padarę. Dalykas yra tas, jog buržuazinio nacionalizmo atgyvenos nėra nekintamos, jos taip pat prisitaiko, keičia savo pavidaļą... Pačiu pirmuoju pokariniu laikotarpiu buržuazinis nacionalizmas labiausiai pasireiškė atvira banditine arba pogrindine kova. Tada eilė kūrinių demaskavo būtent šią kovą. Pradedant J. Baltušio "Abyšale" ir baigiant M. Sluc-

Nuosavybės grobstymas ir vietininkiškumas:

Zimanas pereina prie tų "atgyvenų", kiek jas liečia literatūra. Jei literatūra turi su jom kovoti, tai užuot kovojus, apie

LIETUVOS VYČIAI AMERIKOJE

50 metų veiklos istorinė apžvalga

Parašė

IGNAS SAKALAS ir STASYS PIEŽA

AR ZINAI, kur, kaip ir kodėl ši reikšminga organizacija įsikūrė? Kas davė jai vardą? Kokius darbus ji atliko Lietuvos labui?

(Čekį ar money orderį rašyti vardu KNIGHTS OF LITHUANIA) Skaitydama šią įdomią knygą, rasi šimtus įvairių faktų, susipažinsi su Lietuvos vyčių steigėjais, veikėjais, rėmėjais; dalyvausi su jais jų metiniuose suvažiavimuose nuo Maino iki Kalifornijos, gėresies Amerikos lietuvių jaunimo energija, jų lietuviška dvasia. Knyga meniškai išleista, kietais viršeliais, su daugybe fotografijų, 160 puslapių. Svarbi turėti kiekvienai lietuvių šeimai.

Išleido Lietuvos Vyčiai savo aukstinio jubiliejaus proga. Knygos kaina \$5.00; su persiuntimu \$5.50. Užsakymą siųsti adresu:

LORETTA MACEKONIS

1520 N. LARAMIE AVE., CHICAGO 51, ILL.

WOODHAVEN, N. Y. moterų būrelis surengė susipažinimo popietę Darbininko reikalams. Nuotr. P. Ažuolo.

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje.

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnias informacijas rašykite/skambinkite daugiausia patyrusiam kelionių biurui į R. Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

JŪSŲ GIMINĖMS IR DRAUGAMS LIETUVOJE! DABAR LAIKAS SIŪSTI SIUNTINIUS SVENTĖMS

Cosmos Parcels Express Corporation

Paskubina jŷs siuntinį jŷs draugams ir giminiams i bet kurią SSSR dalį. Licensed by V/O Vneshpoštorg

SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVEJAS NIEKO NEMOKA

Visuose mūsų skyriuose jŷs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškams ir vyriškams drabužiams ir tuo sutaupysite nei perkant kitur. Jŷs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausį skyrių:

- NEW YORK, 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue ..... AL 4-5456
- NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th Street ..... CH 3-2583
- BROOKLYN 7, N. Y. — 370 Union Avenue ..... EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue ..... DI 9-8808
- ATTON, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street ..... CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue ..... LI 2-1787
- SOUTH BOSTON, Mass. — 359 West Broadway .... Tel. 268-0068
- BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue ..... TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue ..... BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street ..... WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road ..... TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue ..... VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St., N.W. .... GL 8-2256
- HAMTRANK, Mich. — 11333 Jos. Campau ..... TO 7-1575
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., Tel. 2338030, 2460215
- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. .... ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue ..... R! 3-0440
- YONKERS, N. Y. — 555 Nepperhan Ave ..... GR 6-2681
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. .. AN 1-2994
- LAKWOOD, N. J. — 126 - 4th Street ..... FO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue ..... BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. .... LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street ..... MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street ..... GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. .... PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson Street ..... HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street ..... FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street ..... PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street ..... SW 8-2868

CRANE SAVINGS & Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2%

ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą. VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

SIŪSKITE Į LIETUVĄ IR SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui, suknelei! Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu TUOJAU!

Išpardavimas nepaprastai žemom URMO KAINOM atraižų vilnonės medžiagos - importuotos ir vietinės — 3 - juose krautuose

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525

Cor. DELANCY, N.Y.C.

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, IŠSKYRUS ŠEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.

S. Beckensteino krautuose kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium ir viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey Street.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Uželkite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130 DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

- DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ
- vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės.
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį.
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientam. Prašome užteiti ir pasižiūrėti!

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCIS G. FATHERS

Elna nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANĄ DARBININKŲ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in
August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDIELIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taso savo nužiūra. Nenaudoti straipsniai
nėra saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebū-
tinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Kovoje už Lietuvos laisvę

Lietuva yra antrojo pasaulinio karo auka. Ši nelaimė yra juo skaudesnė, kad buvo kovota tautų išlaisvinimo šūkiu, gi užbaigta dar didesne vergija. Po antrojo pasaulinio karo Europoje liko pavergtos ne tik Baltijos valstybės, Lenkija ir Čekoslovakija, išsivadavusios iš seno carinės Rusijos ir kaižerinės Vokietijos jungo, bet ir Rumunija, Bulgarija, Vengrija bei žymi dalis pačios Vokietijos. Vargu kas galėjo tikėtis tokios pabaigos, kai buvo taip griežtai pasmerktą diktatūrą bei svetimų žemių grobimas ir iškilmingai paskelbta visų tautų laisvę.

★
Atlanto charta, paskelbta 1941 rugpjūčio 14, dar tik išliepsnojus karui, žadėjo kiekvienam kraštui teisę pasirinkti tokį valdymą, kokio norės, ir kiekvienai tautai užtikrinti saugų gyvenimą savo sienose. Prie šios deklaracijos 1942 sausio 1 prisijungė 25 valstybės drauge su diktatūrine Sovietų Sąjunga.

Dar daugiau vilties pavergtiesiems buvo suteikta, kai Atlanto chartos principai buvo padėti Jungtinių Tautų pagrindan. Jungtinių Tautų charta, pakartojusi ir dar tvirčiau pabrėžusi visų tautų lygybę bei laisvę, buvo priimta tuojau po karo pabaigos — 1945 birželio 26 San Francisco mieste. Tačiau visi tie kilnūs pažadai atnešė skaudžią nuovylą. Okupacija, diktatūra ir vergija tebeveria.

★
Kovoje už Lietuvos laisvę verta prisiminti vienas gana reikšmingas sutapimas. Keturi didieji sąjungininkai — Jungtinės Valstybės, Didžioji Britanija, Kinija ir Sovietų Rusija 1943 lapkričio 1 Maskvoje sutarė steigti Jungtines Tautas visų tautų laisvei saugoti bei gin-

ti ir taikai užtikrinti. Su tuo visuotiniu siekimu sutapo lietuvių tautos troškimas išsivaduoti iš nacinės vokiečių okupacijos. Kaune tą patį lapkričio mėnesį įsisteigė Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas — Vliikas.

Vliko pastangos, nors pirmiausia siekė Lietuvos išvadavimo, atitiko Vakarų sąjungininkų didžiuliam siekimui: išvaduoti pasaulį nuo nesaugumo, baimės, teroro ir prievartavimo. Nebuvo, rodos, abejonės, kad po Hitlerio pralaimėjimo nebe galės grįžti nei žiauri diktatūra nei vergiška okupacija. Dėja, bolševikinė diktatūra tą idealą klaidingai ir įžuliai sutrypė. O sutrypė dėl to, kad Vakarų demokracijos negynė visų laisvės tokiu ryžtumu, su kuriuo kovojavo prieš nacinę ir fašistinę diktatūrą ir okupaciją. Bolševikinis fašizmas ir imperializmas liko.

★
Lietuvių tauta tebekenčia sunkią bolševikinę okupaciją, karčiai nusivylusi pokarine politika, bet nenustodama vilties susilaukti laisvės dienų. Pavergtiems lietuviams yra didelė paguoda, kad laisvame pasaulyje tebeveikia Neprıklausomos Lietuvos diplomatinės atstovybės. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas ir kitos laisvinimo organizacijos. Vienas tėra pageidavimas, kad visada sklandžiai sutartų ir atkakliai priešintis bet kokiai koegzistencijos dvasiai, kuri norėtų savų interesų labai palikti vergijos padėti.

★
Vlikui, kovojusiam jau visą dvidešimtmetį už Lietuvos nepriklausomybę atstatymą, linkime ir toliau geriausios sėkmės, dėkojame JAV vyriausybei už paramą ir kviečiame visus lietuvius visomis jėgomis Vliko darbą remti.

Rusai kraipė galvas ir nenorėjo tikėti

Prof. Ludmila Turkevičienė, Maskvos parodoje 1959 metais toliau buvo klausinėjama:

— Koks mokslas yra nemokamas ir kiek stipendijų ar šitaip paramos yra teikiama besimokančiam JAV jaunimui?

Dauguma rusų netikėjo mano pareiškimais Amerikos mokyklų atžvilgiu, nes jų nuomone, JAV turėtų būti privergiuota klasė mokslus eiti, o darbininkams mokslas nepasiekiamas. Jie stebėdavo mane ar aš patiekiu tuos pačius statistikos davinčius ir ar mano nebus išskirta kokia socialinė grupė. Aš atkreipiau dėmesį, kad pradžios ir aukštesnis mokslas yra nemokamas. Amerikiečių vaikai nėra verčiami lankyti valdžios išlaikomas mokyklas. Jie gali pasirinkti privatinę mokyklą, jeigu turi pinigų užsimokėti.

Jie buvo pritrękti sužinoję, kad jaunos, neturtingos ar turinčios daug vaikų šeimos moka tik dalį mokesčio arba visai atleidžiamos tam tikrų fondų dėka.

Didelio dėmesio ir pripažinimo susilaukė mano pranešimas, kad Amerikos mokyklų yra decentralizuotos. Tai priešingybė rusų naudojamai sistemai, kuri baisiai nelanksti ir diktatūrinė.

Antroji dalis

PRINCETON universiteto žurnalo "Princeton Magazine" prieš trejus metus išspausdino straipsnį "Ką rusai norėtų sužinoti ir išgirsti apie mūsų gyvenimą". Straipsnio autorė Liudmila Turkevič su savo vyrų, abudu profesoriai, buvo nuvykę į tarpautinę parodą Maskvoje 1959 ir ten skaitė paskaitas parodos lankytojams rusam. Prof. J. Turkevič yra JAV ekonominio gyvenimo specialistas, jo žmona prof. L. Turkevič — JAV mokyklų ir socialinio gyvenimo žinovė. Abu laisvai kalba rusiškai. Ką Liudmila Turkevič kalbėjo su parodos lankytojais Maskvoje, čia trumpai apasakojama.

— Koks yra mokytojo ir profesoriaus atlyginimas?

Sis klausimas man davė progos paaiškinti kaip Amerikos mokytojai gyvena. Daugelio rusų manymu, tai fantastiška ir netikima, nes pas juos ir darbininko alga daug mažesnė, apie 7-10 kartų.

Aš norėjau iš savo klausytojų sužinoti, koks jų yra pragyvenimo minimumas, bet jie niekada man į tą klausimą neatsakė. Taip pat man teko kalbėti apie pinigus ir mūsų ekonomiką.

Vieną dieną pradėjau pasikalbėti su jaunu ir linksmu policininku, kuris ėjo sargyba lauke prie mūsų aukštinio pavilijono. Jis daug savaičių kasdien mane sutikdavo ir greitai kelis žodžius pasakydavo. Vieną dieną jis man apsidairęs tarė:

— Man patinkate jūs, amerikona. Jūs esate labai gražūs ir puikūs žmonės, bet aš nie-

kaip negaliu suprasti jūsų perdidelio materializmo... Man atrodo, kad jūs visos tekate už milijonierių.

Jo paprasta ir nekalta nesamone prajuokino mane ir aš greitai atsakiau:

— Mano gimtajame krašte visi žmonės yra "milijonieriai", neišskiriant nė darbininkų. Mokytojo — profesoriaus alga metams nuo 5000 iki 20,000 dolerių.

Rusas išsižiojo.

— Ką daro Amerikos moterys su savo vaikais, kai ji išeina į darbą?

Amerikos įstatymai draudžia mažą vaiką palikti be globos ir eiti dirbti. Paprastai šeimos tėvas uždirba pakankamai, kad išlaikytų visą šeimą ir leistų j mokslus vaikus.

— Bet kaip gali jūsų moterys gaišti laiką namie ir nieko visai neveikti, bet tik žiūrėti vaikus?

Tai aidas daugelį metų vary-

tos propagandos, kad moters vieta — darbininkų eilėse, kaip po produkuojančio visuomenės nario. Rusų valdžia ištraukė moteris iš jų šeimos namų ir nusiuntė į fabrikus dirbti karo metu, bet jos dirba ir šiuo metu tenai.

Norėčiau čia patiekti vieną vaizdą iš rusų gyvenimo: šeši asmens, uošvė ir jos sūnus gyvena su viena šeima kartu 27 kvadratinį jardų ploto bute. Čia reikia ir butas tvarkyti ir valyti. Suprantama, kad tokiom sąlygom išeiti dirbti į fabriką yra privilegija ir pragyvenimo būtinybė.

Rusės moterys dirba dėl to, kad vieno vyro uždarbio nepakanka pragyventi. Rusijoje pragyvenimas yra toks brangus, kad tik iš abiejų tėvų algos galima dar šiaip taip verstis. Daug šeimos tėvų dirba net du darbus. Apskritai, rusai dirba apie 560 dienų per metus t. y. dvi pamainas.

Mūsų amerikiečių antvalandžiai pusantro karto daugiau atlyginami. Be to, 40 valandų savaitę rusams rodesi "neįtikėtina istorija".

Rusų valdžia dabar sakosi įvesianti 6 val. darbo dieną, bet aš užtikrinu, kad žmonės tada dirbs 700 dienų per metus t. y. 3 pamainas.

— Kodėl tiek daug jūsų vaikų gimsta taksuose?

Rusas buvo įtikintas, kad amerikietis nepajėgia kreiptis į ligoninę ir paskutinę valandą bevažiuojant pas daktarą gimsta kūdikis. Amerikiečių parodos Maskvoje metu, rusų laikraščiai dėjo daug pinigų ir tendencingų straipsnių su visokiomis nesamonomis apie Jungtinių Amerikos Valstybių mediciną ir žmonių sveikatos statistikas. Jie, reikia manyti, dėkojo ir džiaugėsi savo širdyje, kad nėra amerikiečių kailyje.

Tačiau rusų medicinos pataravimas ligoje nėra rožėmis klotas, nors man daug kartų kalbėjo apie gydymą veitui ir apie nemokamas protezes —

dantų ir kojų bei rankų. Aš mačiau gatvėse paprastų medinių kojų, kriukių ir tuščių švarų rankoves.

Amerikiečių parodą Maskvoje 1959 aplankė apie 2,700,000 žmonių. Ir šioje lankytojų srovėje teko matyti invalidų bei protezių. Greičiausiai tai karo aukos ir pramonės tragedijos. Protezių baisyai trūksta. Neteislingumas ir daugelio gyvenimo reikmenų trūkumas sudaro skausmą sovietų visuomenėje. Blogos valios rusų propaganda, atsižvelgdama į savo krašto padėtį, taip juodai nupiešė amerikiečių sveikatos aprūpinimą.

Daug skyriau laiko aiškindama apie sveikatos centrus, kuriuose ligonis vėl gražinamas darbingas šeimai, mūsų medicinos patarnavimų kainas, sveikatos ir ligos draudimą ir sužeidimo kompensacijas, Blue Cross ir Blue Shield draudimus, pramonės bendrovių programas, nacionalines ir valstybės ligonines, sunkios ir ilgos ligos dideles gydymo išlaidas, medicinos filantropines tyrimų laboratorijas ir kt. Rusai kraipė galvas ir nenorėjo tikėti.

— Kas yra daroma Amerikoje mokyklų srityje įvairių mažumų atžvilgiu?

Tokiem klausimam paaiškinti pasiimdavau mūsų demokratinio pasaulio tvarką. Amerikiečiai esame viena tauta. Kiekviena diena mano klausytojai reikalavė reikalavo pasakyti, kodėl aš taip gerai kalbu rusiškai, lyg aš būčiau Rusijoje gimusi. Kai aš jiems pasakydavau, kad mano abu tėvai atvažiavo iš Rusijos 1905 m. į Ameriką, tai jie tuojau atšaudavo su džiaugsmu: "Tai jūs esate rusė!"

Aš paaiškinau, kad nesu rusė, bet amerikietė, ir aš protestuoju prieš tokį pareiškimą. Tuomet visi balsu sušukdavo:

— Bet turi būti jūsų pase įrašyta taip, kaip ir musičkiame yra rašoma — ukrainietis, uzbekas ir t.t.

Ir vėl aiškinau, kad tai netiesa. "Štai mano užsienio pasas ir žiūrėkite...! Taip yra, kad mano tėvai Rusijoje gimė. Daugumas amerikiečių yra kilę iš įvairių tautų, bet niekas neklausia iš kur kilęs, bet kas dabar esi ir ką sugebi.

Sunku rusam buvo suprasti neturėjimas vidaus paso, visiškai judėjimo laisvė ir kt. Tuojau jie mane klausdavo: "Kaip jūs galite judėti tokiame dideliame krašte visai be paso? Jei gu kas padarytų kokį nusikaltimą, tai, sakykite, kaip jį surastų milicija?"

Į bus daugiau

PASAULINĖ PARODOJ New Yorke 1964 bus lietuvių dainų šventė. Čia matome išsiuntinėjimą šventei dainų repertuarą. Iš k. į d. M. Cibas, Cibienė, V. Mamaitis, A. Kačanauskas, A. Visminas. Nuotr. V. Maželis.

damas šeštus metus amžiaus; o ne tik motinos, bet ir tėvo ir visos giminės, nes kad ir visi gyvena Cholmogoruose, jiems buvo griežčiausia uždrausta savo tarpe matytis. Imperatorius Jonas Antanaitis gyvena Cholmogoruose 12 metų; bijodamiesi jo, kaip pavojingo valdžios užgrobikams, jį uždare Slisselburgo tvirtovėje, kur vėliau carei Kotrynai II įsakius jis buvo budelių 1764 m. liepos 5 d. naktį žiauriai nužudytas, ėjęs 24 metus amžiaus. Slisselburgo akmeniniame maiše jis išbuvo 8 metus. Toks buvo liūdnas likimas nekalto imperatoriaus "Jono III", "VI" Antanaičio. Toli nukrypau nuo savo kelionės, tai ir vėl grįžtu.

Lapkričio pirmomis dienomis buvau išsiustas iš Cholmogorų, globojamas trijų palydovų. Laikas buvo būriausias: šaltis, sniegas, viesulas; dėl jo žmogus vos slinko pirmyn. Šiaip taip pasiekėm Šiaurės Dviną, bet čia paaiškėjo, kad nėra persikėlimo. Mano kareiviai tarėsi, kas daryti. Vienas sakė, kad reikia grįžti į Cholmogorus, o kitas — kad jau bus vėlyva naktis; tai kas daryti? Pagaliau nutarė, kad netoli už 5 varstų esąs kaimas, ir ten bus galima palaukti kelias dienas, kol bus galima persikelti per upę. Vienas kareivis pasiūlo prieš mane kaip palydovą, o kitu du, palikę duonos atsargą, sugrįžo į miestą.

Kas dieną vaikščiojau į prielauką apsidairyti; pagaliau, penktą dieną pervežė pašta, o šeštą dieną su dideliu vargu perkėlė į kitą krantą ties Koskovo kalnu ir mus. Čia sustojome nakvynėi viename pirvatiname name. Mano angelas sargas nežinia kur išėjo. Neilgai trukus mano palydovas grįžo nešinas zuikiu. Jau ruošėmės jį kaip reikiant paruošti ir iškepti vakarienei, tik staiga šeiminkė sentikė pradėjo šaukti, kad mes subiaurosime jai trobą laukine kate ir reikalavo ją palikti. Nieko nepadarysi, saryšulius ir paruoštą zuikį pasiėmė, nelaukdami apčiuopamų įrodymų ant savo pečių, nuėjo į etapo namus ir tenai kaip mokėjome, iškepėme zuikį. Po dviejų biaraus kelio dienų atėjome į Archangelską.

Archangelske mane ir mano dokumentus priėmė policmeisteris Stuceris, visų vadinamas Jaška. Buvęs Mikalojaus laikų kareivis, biaraus būdo žmogus, nukreipė mane į nuovadą, kur jo akivaizdoje buvau pagrindinai iškrėstas. Atėmė iš mane visa, ką buvau turėjęs kelionėje, taip pat dokumentus ir bažnytinis daiktas — kamžą, stulą, ritualą, knyga sakramentams atlikti — ir mane užrakino kameroje. Kamera buvo pilna įvairiausių parazitų; be to, nebuvo ramios valandėlės nei naktį, nei dieną. Policininkai vis atvarydavo iš miesto į

vairias atmatas ir sodino į celiolės. Šie uždaryti būriausiaisiai žodžiais plūdo nežinia ką.

Tokiuose tai apartamentuose kankinaus daugiau kaip dvi savaites. Čia mane lankė: gydytojas Satvorničkis, susisiekimo puokininkas Vasilevskis, kunigaikštis Sologubas, panelė Ropaitė ir kt. Tenka pastebėti, kad turėjau geriausią apetitą, viskas man patikdavo: kopūstai, košė, gira, dvokiantis žuvis, kambala, menkė ir kitos žuvis.

Lapkričio paskutinėmis dienomis, kada šiuose kraštuose yra trumpiausios dienos, iš viso tik dviejų valandų, esant šalčiausiems, čia vadinamiems Nikolos šalčiams, buvau išvykęs su 30 asmenų. Iš Archangelsko ligi pirmojo etapo buvo apie 22 varstai. Kelias buvo nepaprastai blogas, bet vargais negalais 11 val. nakties atvykome. Nedidokas etapo kambarys, iš viso keturi kvadratiniai sieksniai, su vienu geležim apsaugotu langu, buvo bendras vyrams ir moterims. Vienintelės šio kambario dekoracijos — krosnis duonai kepti ir narai "pričos", buvo nešvarios ir pilnos įvairių gyvūnų; nepaprastai užšęs, kalbant keliasdešimt žmonių, vaikų verksmas, kūdikų cypimas, visa tai buvo panašu į mažą skaistykla, kuri kantriai iškenčė geriausiai gali apsaugoti nuo pomirtinių liepsnų. Pasiskirstant vietomis, triukšmas, kartais virštąs bar-

nių, panašus į pragarėlį; machedokas žudą dūmai. Aš ties slenkščiu su kandalininkais kaip galėdamas įsitaisiau po narais.

Vienas iš palydovų, vyresnysis puskarininkis, matydamas mano padėtį be išeities, pakvietė arbatos iš savo sargybą. Mielai sutikau, būdamas sušalęs ir kiek išalkęs. Atskirai būnant pasakė, kad turime dar keturias dienas kelionės, taigi patarė dėtis sergančiu, o jis pasistengs kaip ligonį pristatyti į Cholmogorus. Mano puskarininkis staugo dingo. Praėjus maždaug valandai laiko, jau vėžimas buvo prie durų, ir mane įsodino į roges, o greta mane sėdo, kaip angelas sargas, puskarininkis. Tuo būdu iš ryto apie 11 val. buvau Cholmogoruose. Ten išbuvau tikrai keturias dienas, kol atėjo kiti. Po kelių dienų naudojimosi nemokamu butu, visados dėl atsargumo užrakintam, atsilisėjęs buvau pats vienas išsiustas į mano paskyrimo vietą, į Mezenę.

Iš Cholmogorų į Mezenę turėjau atlikti daugiau kaip 512 varstų kelio. Netoli, jei neklystu, 15 varstų nuo Cholmogorų ėjome kairiuoju Dvino krantu. Po to persikėlim į dešinįjį krantą ir ten kaimo nakvojėme. Kitą dieną nuėję nuo kaimo kelioilka varstų, įėjome į Pinegos upės slėnį. Pinega yra Šiaurės Dvino dešinysis intakas. Vasarą plukdo medžius li-

gi Archangelsko; žiemos metu, jai užšalus, ja važiuoja ligi Pinegos, Archangelsko gubernijos apskrities miesto. Pinegos teksmė atrodo kaip tunelis, nes iš abiejų pusių turi aukštus, skardžius alebastro krantus, kuriuose auga eglėnai... Eglės, pasvirusios iš vienos ir kitos pusės tekms, sudaro tunelį ir atrodo lyg snabždančios į ausį paslaptis. Tačiau mažai galėjau to žiūrėti, nes speigas ligi kaulų siekdavo, ir skubėjau ko greičiausia pasiekti paskyrimo vietą.

Po kelių dienų pasiekiau apskrities miestą Pinegą. Čia kelias dienas išėjau laisvame bute. Čia mane lankė lenkai, kurie čia gyvena daugiau kaip pusė metų. Kiek prisimenu, buvo taikos teisėjas iš Vilniaus gubernijos Poplavskis, taip pat iš Vilniaus pirklys Vladislavas Klečkovskis, kunigas kapucinas Juvenalis Jazvinskis, kitų neatsimenu. Vladislavas Klečkovskis nors dideliu vargu, nes tai politiniams buvo uždrausta, 1865 m. įsteigė buljono fabri-

(bus daugiau)

KUN. MATAS VEITAS

SUKILĖLIO TREMTIS

Iš 1863 metų atsiminimų

(5)
Po kelių savaičių nepakenčiamos kelionės etapais atvykau į Votegą, Oloneco gub. apskrities miestą. Ten išėjau dvi dienas, kalėjimo užvaizdos labai vaišingai priimtas. Užvaizda Kachol ir jo žmona su dviem nepilnametėmis dukterimis, buvo ne žmonės, bet angelai. Žmonių pavidale ir visų krikščioniškų dorybių pavyzdys.

Vitegra, esanti prie to paties vardo upės, yra, kiek mačiau, gan švarus miestas, aukštumoje. Mieste yra susisiekimo valdyba. Pastatyti šliūžai, t. y. dirbtinis vandens sulaikymas, kurie tarnauja perkelti laivam iš vienos upės į kitą ar į ežerą.

Už miesto, neprisimenu kuriame varste, sustojau labai aukštoje vietoje, iš kur į kairę slėnyje tiesiog gražiausias vaizdas, tiesiog gyvoji panorama. Palydovai neleidžia man ilgai čia užtrukti, nes laikas buvo šaltas ir putė vėjas.

Spalio paskutinėmis dienomis atvykau į Cholmogorus, kur išėjau dvi dienas vienas

kalėjimo kameroje, nes policija išsiuntė mano pakeleives kaiman, iš kurio jos buvo kilusios.

—O—
CHOLMOGORAI apskrities miestas Archangelsko gubernijoje prie Kurapolnos upės, žinomas savo praeitimi. Čia 1744-1781 m. gyvena ištremta kunigaikštienė Ona Leopoldaitė su vyru kunigaikščiu Ulrichu ir vaikais. Ona Leopoldaitė, Rusijos carienės Onos Jonaitės dukterė, su kunigaikščiu Antanu Ulrichu turėjo sūnų Joną, kurį, mirus jo senelei Onai Jonaitėi, dviejų mėnesių kūdikį paskelbė Rusijos caru. Pavydi ir godi valdžios pretendentė Elzbieta, Petro dukterė, sudarė sąmokslą, dėl kurio regentė Ona Leopoldaitė 1741 m. buvo priversta užleisti sostą Elzbietai Petraitėi.

Ona Leopoldaitė pagimdė penktą sūnų, Aleksiejų, ir netrukus 1746 m. mirė Cholmogoruose nuo gimdymo karščio. Tuo būdu jos pirmas nelaimingas vaikas, imperatorius Jonas Antanaitis, neteko motinos, ei-

NEW YORKO vyčiai lapkričio 17 Apreiškimo parapijos salėje suvaidino rašytojo Antano Gustaičio "Sekminių vainiką". Nuot. V. Maželio.

Leonardo Andriekaus "Naktigonė"

Tėvas Leonardas Andriekus, prieš septynerius metus debiutavęs savo *Atviromis mariomis* kaip jaunas, jausmingas ir nuoširdus poetas, šiais metais prabyla į mus jau trečiuoju savo poezijos rinkiniu — *Naktigonė*, prabyla drąsiai, brandžiai ir stipriai.

Knyga (112 p. apimties) atskleidžia skaitytojui autorius buities tragiką, išreikštą 52 eilėraštinuose epizoduose. Ne iš knygos skyrimu, bet iš teksto laužymo būdo gali pajusti įžangą, keturias dalis ir epilogą. Įžanginis eilėraštinis, suteikęs visam rinkiniui titulą, yra tarsi skundas praradusio savosios buities pagrindą:

*Kas man iš tos naktigonės,
Kai viską praganiau*

*Beliko gailės širdy
Ir atšauri dalia. (7 p.)*

Pirmasis eilėraščių ciklas ribojasi visatos išgyvenimu, kur poetas jaučiasi tarsi mažytis lašelis begaliniam vandenyne. Ir vis dėlto šiame lašelyje nuostabiai gali tilpti tiek džiaugsmo ir skausmo.

*Kaip galima tiek skausmo,
Džiaugsmo ir malonės
Viename lašely sutalpinti?*

*Visatą galima išgyventi erd-
vės platybė ir laiko amžinybė.
Baisi gelmė —
Jon puolęs akmenėlis
neatsiliepia,*

*O jeigu ir atsiliepia,
Jo balsas nepasiekia
Žmogaus ausies. (12p.)*

Beribis laikas yra kartais suvokiamas viename suakmenėjusiam momente:

*Koks gelsvas gintaras,
Ir koks ramus jame
vabzdys?*

*Tik ant šitų silpnų sparnų
Dar laikosi gyvi*

Akmens bei vario amžiai? (15 p.)

Didysis sielos nerimas išreiškiamas nuolat maištaujančios jūros vaizdu:

*Buvau tylus ant jūros
kranto,
O ji beviltiškai raudojo.*

*Stebėjaisi, kaip ji —
Tokia šalta, kilni didinga —
Savęs nevaldė. (23 p.)*

Žmogaus tragika yra ta, kad dar manoma, jog visatoje galima surasti kažką teikiančią pastovaus džiaugsmo. O yra priešingai.

*Jie skundžiasi,
Kad vėl prarado viską,
O aš džiaugiuos,
Kad nieko dar neatradau.*

(18 p.)

Antrasis eilėraščių ciklas susidaro iš aplinkos išgyvenimo. Autorius, panašiai šventajam Asyžiečiui, savo siela taip tampriai susijęs su aplinkos daiktais, kad juos išgyvena kaip savo brolius ir seses.

*Ten kiekvieną balandį
paglosto
Asyžiečio ranka.*

*Klausio paukštis jo broliško
mosto,
Klausio palmės šaka. (32 p.)*

*Tik jau mano siela, kaip
ankstyvas inkilas,
Buvo atsivėrus tūkstančiams
pavasarių. (34 p.)*

Tas nelabasis vėjas, kuris tapęs taifunu ar uraganu, sukelia daug baimės ir neša nuostolius, autorius sieloje randa šilumos ir išvirsta į estetai ir geradarį.

*Iš jo malonės palmės tapo
balerinom,
Pajūris teatru.*

*O kas ten, ar ne vėjas, supa
Lizdelius paliktus
paukštyčius,
Kas lėkti moko? (36-37p)*

Medžiai ir žiedai yra jo broliai:

*Žiūrėk: visi žiedai, visi
medeliai virpa,
Visi jau džiaugiasi —
Ar aš nesu jų brolis? (41 p)*

Net baltoji sniegulė yra jo sesė, nes abiem lemta išsirpti.

*Tik mano delnas
Lopšelis tavo bus —
Ilsėk jame,
Kul saulės šypsenoj
Sutirpsime abu. (48 p.)*

Trečiame eilėraščių cikle autorius sieloje nuskamba liudėsio refrenas, prisiminus savo tėviškę, nuo kurios esame atplėšti.

*Man gaila vargšo gluosnio,
Kad jį dar savo liūdesiu
apsunkinau. (59 p.)*

Liūdesio pagrindas yra benamystė:

*Giedok, žmogau,
Kuriam šių naktį suilyti
naktynės —
Nedrįso nuogas medis. (58 p.)*

Tremtinio gyvenimas prilygta upei, sudarytai iš nuolatinio savosios žemės gailėsčio.

*Tom upėm plaukia
Ir mano ištrėmimo dainos,
Gailėdamosios žemės. (65 p.)*

Paliktieji namai bus neatpažįstami iš užsilikusio akmens, kur ir židiny sužgesęs ir akmuo atšalęs. Širdis sukaustyta liūdesio nuotaika, baiminasi net ir tų ženklų, kurie įprastai reiškia viltį su džiaugsmu.

*O nesapnuok! Tai ne aušra
Tai tik pašvaistė —
Visų naujų nelaimių
ženklas. (65 p.)*

Tėviškės meilė nudažyti net menkučiai daikteliai tampa brangenybėmis:

*Jeigu būtų kas ir sakęs,
Būčiau netikėjęs,
Jog tokie menki daikteliai:
Kaip nugeltęs lapas,
Žiupsnis žemės
Ir vortinklis ražienojo —*

*Vieną dieną
Taps man brangenybėm. (70 p.)*

Paskutinėje dalyje autorius apraudoja mūsų tėvynės didvyrius ir naujus šentuosius kankinius prie Červenės ir Rainių miškelyje.

*Krauju bei ašarom
Raistus užtvindėte — (100 p.)*

*Skubėkit, broliai, seserys,
Namo šventa srove —
Dabar jau esate laisvi.
Laisvi nelaisvėje. (101 p.)*

*Nereikia, kad ateitų liūdyti
"Rainių miškėlio pušys —
Nekaltas brolio kraujas
Į dangų keršto šaukia. (94 p.)*

Epiloge autorius reziumuoja savo sielos nuovargį į poilsio dainą.

*Ant jų šviesių sparnelių
pailsės
Ir mano šios dainos
Pavargęs aidas. (107 p.)*

Poeto realybės samprata yra skirtinga nuo empiriko realybės. Jo realybę sudaro tikrasis visatos ir aplinkos išgyvenimas sieloje. Bet tą išgyvenimą negali kitaip išreikšti, kaip vaizdais, imtais iš empirinės realybės. Todėl net žmogaus gyvenimo kraštinių situacijos — gimimas ir mirtis — įgauna skirtingos prasmės.

*Man lemta gimti pirmame
eilėraščio posme
Ir mirti paskutiniame. (47 p.)*

Leonardas Andriekus šiame eilėraščių rinkinyje atskleidžia kraštines savo sielos situacijas: meilė, nerimą, skausmą ir viltį, kurios nusaką žmogaus egzistencinį pasireiškimą. Tuo būdu autorius tampa egzistenciniu poetu.

Savo žodžio būdingumu jis yra taupus, atviras, nuoširdus, bet drąsus, tvirtas ir tikras.

Eilėdaras požiūriu yra nuotolęs nuo tradicinio rimo bei

pedinio ritmo. Jo eilėraščiai išreikšti ne loginiu ritmu, bet dvasios bangavimo ritmu, kuris poezijoje yra natūralusis už loginį ritmą. Tačiau, antraip vertus, jis nėra abstraktus. Panaudotieji vaizdai reikšti dvasios situacijoms yra lengvai suvokiami iš kasdienės aplinkos, iš paliktos tėvynės iš žūstančių brolių skausmo ieties, kuri:

*Tokia, tokia ilga,
Jog pereina per jūras,
Per kalnus ir per lygumas,
Kol, persmeigus man širdį,
Apsipila krauju. (83p.)*

(Leonardas Andriekus, NAKTIGONĖ, lyrika, Brooklynas, 1963. Iliustravo Telesforas Valius, išleido tėvai pranciškoniškai atspaudė pranciškoniškai spaustuve.) K. P. C.

Worcester, Mass.

Tretininkų vizitacija šv. Kazimiero parapijoje įvyko spalio 30 po rožančiaus pamaldų. Ją atliko Tėv. Justinas Vaškys, O.F.M. Savo konferencijoje jis papasakojo apie tretininkų tikslus, ragindamas visus būti uoliais nariais, pasidžiaugė, kad šiemet kongregacijos veikla yra geresnė, negu praėjusiais metais. Gaila, kad neatsiranda naujų narių, kurie užpildytų mirstančiųjų eiles.

Nek. Prasidėjimo Seserų Rėmėjų skyrius lapkričio 10 Maiorionio parke suruošė parengimą, kurio programą atliko seserų pensionatų auklėjamos studentės, suvaidindamos "Lietuviškas vestuves". Programa pradėjo labai sklandžiai, buvo šokių ir dainų.

Šio parengimo tikslas buvo surinkti kuo daugiau pinigų, kad seselės galėtų greičiau pradėti statyti senelių prieglaudą.

Po programos seselės ir mergaitės buvo pavaišintos šeiminių paruoštais užkandžiais. Vėliau buvo šokiai.

Šv. Kazimiero mokyklos lankymas buvo lapkričio 14. Tėvai turėjo progos pamatyti savo vaikučių darbus ir išsiaiškinti turimas problemas su seselėmis mokytojom. Šiai mokyklai vadovauja kazimierietės.

Lituanistinė šeštadieninė mokykla veikia Aušros Vartų parapijoje. Lanko nemažas skaičius vaikų, nors jų galėtų būti ir daugiau. Mokyklai vadovauja šie mokytojai: vedėjas p. Bakšys, padėjėjai kun. J. Steponaitis ir Glodas. Muzikos mokyti sutiko vietos vargonininkas Burdulis.

Šv. Kazimiero seserų rėmėjų skyrius lapkričio 16 šv. Kazimiero parapijos salėje suruošė parengimą, kuriame laimėjimam buvo leidžiama 10 kalakutų. Siam skyriui jau kelinti metai pirmininkauja p. Benderas.

40 valandų atilaidai šv. Kazimiero parapijoje prasideda gruodžio 8. J.M.

SCHOOLS AND COLLEGES

Newton College of the Sacred Heart

(Est. 1946) FOR WOMEN
A LIBERAL ARTS COLLEGE
Conducted by Religious of the Sacred Heart
President — Mother GABRIELLE HUSSON
DEGREES: B.A.
MAJOR COURSES:
Art, Biology, Chemistry, Classics, Economics, English, History, Mathematics, Modern Languages, Philosophy, Political Science, Psychology, Sociology, pre-Medical Course.
Why not Write for our Brochure!!

Our Lady of Bethlehem Academy

Resident School for GIRLS — Grades 1 to 8
Conducted by
SISTERS OF ST. JOSEPH
Kindly write for complete details and brochure:
EDUCATION DEPT. D. A.
OUR LADY OF BETHLEHEM ACADEMY
LA GRANGE PARK, ILL.

ACADEMY

ST. VINCENT'S ACADEMY

226 W. Market Street
NEWARK, N. J.

Conducted by
SISTERS OF CHARITY
of ST. ELIZABETH

Principal
Sister Agatha Maria
MA 2-1613
SCHOOL and CONVENT

COLLEGES

NEW MEXICO COLLEGE OF ST. JOSEPH

ON THE RIO GRANDE

(Est. 1940)
ALBUQUERQUE, New Mexico
Conducted by
Poor Sisters of St. Francis Seraph

President
Sister M. Viatora, O.S.F.

DEGREES: B.S. in Ed., B.S. in Bus. Ad. B.A., B.S., B.S. in Med. Tech., M.S., M.A.Ed.
MAJOR COURSES: Accounting, Biology, Business Administration, Secretarial Studies, Elem., Sec., and Phys. Ed., Speech & Dramatic Arts, Languages, Physics, Med. Tech., Philosophy, Chem., Economics, Pol. Science, Sociology, Theology.

WHY NOT WRITE FOR OUR BROSHURE!!

DUNBARTON COLLEGE OF HOLY CROSS

(Est. 1935)
Washington 8, D.C.

(For Women)
Conducted by Sisters of the Holy Cross. President — Sister Mildred Dolores, C.S.C.

Major Courses:
Art, Biology, Business, Chemistry, Economics, Elementary Education, English, French, History, Math, Music, Philosophy, Theology, Sociology.

DOMINICAN COLLEGE

(For Women)
Western Highway, Blauvelt, N.Y.
EL 9-3400

Sisters of St. Dominic of Blauvelt
DAY STUDENTS ONLY

Degrees:
B.A. B.S. in Education
— assoc. in Arts

Major Courses:
Education, English, French, History, Philosophy, Religion, Science, Spanish

BRESCIA COLLEGE

Est. 1924
OWENSBORO, KENTUCKY
Conducted by URSULINE NUNS — Sister Joan Marie, President
MAJOR COURSES:
English, French, Accounting - Business Administration, Secretarial Science, History, Political Science, Sociology, Biology, Chemistry, Math, Art - Music, Education - Elementary and Secondary.
Education as of Feb. '65 — Special Education Certification
\$1.50 Room, Board and Tuition
Kindly write Director of Admissions for brochure and details

MOUNT MERCY COLLEGE

SENIOR COLLEGE FOR WOMEN!!
1330 Elmhurst Drive - N.E., Cedar Rapids, Iowa
Conducted by Sisters of Mercy
President — SISTER MARY AGNES HENNESSEY
MAJOR COURSES:
Biology, Business, English, French, History, Home Economics, Math., Medical Technology, Music Education, Social Science, Social Service, Spanish. — Students can qualify for teacher certification at the elementary and secondary levels.
\$1300 includes Tuition, Board and Room
Kindly write
DIRECTOR OF ADMISSIONS
For Brochure and complete details

CHICAGO dail. Prano Gailliaus parodos atidarymo metu lapkričio 8. Nuotr. Z. Degucio.

Įsigaliojo naujas patarnavimo būdas, užsakanč dovanas, gamintas Sov. Sąjungoje

Remdamasi sutartimi, sudaryta su v/o Vniešposyltorgu

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

pradėjo priimti
APMOKĖTŲ DOVANŲ UŽSAKYMUS

jūsų giminėms, gyv. Lietuvoje.

Jūs čia apmokate visą dovanų kainą.
— Pristatoma laike 5-70 dienu.

AUTOMOBILIAI
SALDYTUVAI
DULKIŲ SIURBLIAI
SIUVAMOS MASINOS

SKALBIAMOS MASINOS
TELEVIZIJOS
DVIRACIAI
ŠIMTŲ DAIKTŲ PASIRINKIMAS

Dėl smulkių informacijų ir katalogo kreipkitės į pagrindinį skyrių:

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 WEST 45th ST., NEW YORK 36, N.Y. — Tel. CI 5-7905

O KO KO?

KAS TEISYBĖ, TAI NE MELAS

Maskvinis "Tėvynės balsas" (Nr. 84, 1963), išdėgęs Amerikos lietuvius, ypač Bostone leidžiama socialistų "Keleivi", pačiam straipsnio gale V. Kazakevičiaus lūpomis tarė: "Doriems lietuviams tenka rausti, kad ju kalba rašoma tokie šlykštūs dalykai". Iš tikrųjų, maskoliai rašo lietuviu kalba, darydami jai didelę gėdą.

Komunistinėje "Vilnyje", leidžiamoje Chicagoje, L. Jonikas irgi rašo lietuviškai ir klausia: "Ar nužudytųjų giminės ir artimieji gali pamiršti banditų atliktas žudynes? Ar gali pamiršti lietuvių tautą? Ne, negali nei pamiršti nei atleisti". Jei kilnūs krikščionys ir gali atleisti, kaip Sibiro lietuviams, tai pamiršti negali, kiek maskoliški banditai lietuvių išžudė kalėjimuose ir Sibiro kančiose. Ačiū, L. Jonikui už teisingus žodžius.

Antanas Bimba, pūčias į maskolių dūdą, savo "pagerbtuvėse" Brocktone lapkričio 10 irgi teisybę pasakė: "Lietuvos darbo sūnūs ir dukros, nusikratę išnaudotųjų junga, labai gražiai mokės susikurti šviesų rytojų". Mokėjo anksčiau, Lietuvos nepriklausomybės laikais, mokės ir bolševikams išnaudotojam galio sulaukus.

Raudongūžė "Laisvė" (lapkr. 19) užgiedojė Rojaus Mizaros džiaugsmu, kad Vilniaus filharmonijos salėje "įdėti didžiuliai nauji vargonai" ir kad "pirmieji du vargonai koncertai, sako, praėjo didžiulių pasisekimu. Tai buvo savita naujenybė vilniečiams!" Sutinkame, kad tai buvo "savita" naujenybė, kai vargonus nutildė Vilniaus katedroje ir kitose bažnyčiose. Be to, gal Mizara žino, iš kokios bažnyčios tie vargonai vogti?

WORCESTER, MASS.

Madų paroda. Worcesterio Aušros Vartų parapijos Nek. Pr. Seserų rėmėjų skyrius rengia madų parodą lapkričio 30 Maironio Parko patalpose. Parodoje savo darbus rodyt Bostono lietuvių moterų klubo narės, kurios jau su dideliu pasisekimu yra pasirodžiusios Bostone. Pelnas skiriamas Putnamo mergaičių stovyklavietei parremti. (W.M.)

SUSIPAZINIMO popietėje Woodhavene lapkričio 17 prie laimėjimų stalo sėdi iš k. į d. Keremienienė ir Sofija Macėnaitė. Nuotr. P. Ažuolo.

NAUJI FILMAI

Retkarčiais Hollywoodo komedijų eilėse pasikartoja tema, kai patys vaikai padeda našliui tėvui ar našlei motinai susirasti naują gyvenimo palydovą, tuo pačiu ir juos išvaduojant iš dalinės našlaitystės. Ne taip seniai rodytame komiškame filme "The Courtship of Eddie's Father" devynmetis Ronny Howard tikrai virtuoziška vaidyba bendradarbiauja su savo filmo tėvu naujos žmonos, o jam pačiam naujos motinos ieškojime.

Naujoje Hollywoodo komedijoje "A Ticklish Affair" situacija kiek skirtinga ta prasme, kad trejetas gabių vaikų čiu susirūpine surasti savo mamytę vyrą. Shirlev Jones, jūrininko našlės vaidmenį, nors ir suranta padėti, kad vaikams reikėtų pastovios tėvo globos ir priežiūros. Viso dėlto dar labiau trokšta pastovaus gyvenimo vienotėje vietoje. Tad iš viso atmeta bet kokią mintį vėl ištekti už vyro, tarnaujancio laivyne.

Išikūrus pietinės Kalifornijos pajūryje, jos šešiametis sūnus Grover, žaidždamas šviesiniai signalais, iš savo miegamoio kambario langų paleidžia SOS signalą. Antroje įlankos pusėje esanti San Diego amerikiečių laivyne bazė signalą pastebi ir skuba teikti reikalaujama pagalba. Prisistačius Gig Young, gerasirdžio karininko vaidmenį, sūnelis nutaria, kad tai visai puikus parinkimas mamai. Tačiau našlė griežtai nusistačius daugiau nebetekėti už jūreivio, stengiasi atmesti kari-

KORNELIJUS BUČMYS, OFM

VAIKAI SUSIRANDA TĖVĄ

ninko domėjimąsi. Vaikų mylimams tėvams reikia pastovios, tėvo palaikomos drausmės. Filmą režisavo George Seaton. Ankščiau sumintųjų artistų vaidyba natūrali ir nedirbtina. Ne vien situacijose, bet ir pačiame filmo tekste gausu komišku momentu. Spalvuota fotografija taip pat patiekia gražių tiek sausumos, tiek jūros, tiek erdvių vaizdų.

Sis, be didesnių meninių pretenzijų, bet taip pat ir užgaulus filmas, suteiks puikias pasilinksminimo ypač jaunesniesiems.

WATERBURY, CONN.

Religinis koncertas

Religinės muzikos bei giesmių koncertas bus pirmąjį advento sekmadienį, gruodžio 1d. 5 val. popiet šv. Juozapo parapijos bažnyčioje. Programa bus atliktą septyniom kalbom, įvairiu tautybių bei religijų chorų, solistų ir instrumentalistų. Koncerto vyriausias organizatorius — komp. A. Aleksis. Svečias komp. prof. J. Žilėvičius improvizuos vargonais. Koncerto globėjas — kleb. kun. E. Gradeckas. Rengimo komisiją sudaro kun. V. Sabulis, M. Andrikytės ir A. Paliulis.

Jau išsiuntinėti pakvietimai su bilietėliais, už kuriuos došoma paaukoti po vieną dolerį. Pelnas eis bažnyčios remonto fondui. Tie, kurie pakvietimu ir bilietėliu negavo, savo auką galės palikti įeidami į bažnyčią. Kleb. kun. E. Gradeckas bei rengėjai kviečia visus Waterburio ir apylinkių lietuvius gausiai dalyvauti ir bendra krikščionišku širdžių malda pagarbinti Aukščiausiąjį.

Kaukių balius

Tradicinis kaukių balius bus lapkričio 30 šv. Juozapo parapijos salėje. Rengėjų komitetas ir šiais metais yra sudares tris vertingas premijas. Šokiam gros Radionovo orkestras iš Hartfordo. Kaukių balių rengia skautų tėvų komitetas.

Lituanistinė mokykla

Lituanistinė mokykla šiemet mokosi virš 20 mokinių. Mokykla jau ruošiasi Kalėdų eglutei—vaidinimui ir žaidimam. Mokykloje mokytojai yra Sofija Macienė, jau ilgus metus mokykloje dirbanti, ir akt. Alėjmantas Žemaitaitis. Tėvų komitetą sudaro V. Vait-

ninko domėjimąsi. Vaikų mylimams tėvams reikia pastovios, tėvo palaikomos drausmės. Filmą režisavo George Seaton. Ankščiau sumintųjų artistų vaidyba natūrali ir nedirbtina. Ne vien situacijose, bet ir pačiame filmo tekste gausu komišku momentu. Spalvuota fotografija taip pat patiekia gražių tiek sausumos, tiek jūros, tiek erdvių vaizdų.

Sis, be didesnių meninių pretenzijų, bet taip pat ir užgaulus filmas, suteiks puikias pasilinksminimo ypač jaunesniesiems.

WATERBURY, CONN.

kus. A. Paliulis, A. Raugalienė, P. Veclauskienė, ir V. Petruskevičius.

Auksinė sukaktis

V. ir A. Stulginskai lapkričio 10 minėjo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Jų intencija mišios buvo sumos metu. Giedojo šv. Juozapo parapijos choras, kuriame gieda ir trys Stulginskių vaikai — Sofija, Jadvyga ir Edmundas; Sofija ir Edmundas solo suziedojė Ave Marią ir Panis Angelicus. Namie Stulginskių garbei buvo surūta puota. Atsilankė gražus būrys artimųjų ir pažįstamų. Sukaktuvininkus pasveikino gražiu žodžiu komp. A. Aleksis, pakviestas visus sugiedoti Ilgiausių metų.

Nauju metu sutikimas

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiais Bendruomenės valdyba rengia Naujųjų Metų sutikimą šv. Juozapo parapijos salėje. Waterburio anlylkei vadovauja dr. P. Vileišis.

Rėmėjų talka

Lapkričio 11 Nek. Pr. M. Seserų kongregacijos rėmėjų skyrius buvo surengęs pokylį, kurio pelnas atiduotas Matulaičio namų statybos fondui. Pobūvį atidarė O. Saulaitienė, nušviesdama lietuviškų senatvės-polisio namų reikšmę. Plačiau apie tai paaiškino sesuo M. Paulė. Buvo atvykę ir daugiau seselių iš Putnamo; jų tarpe ir rašytojo A. Baranausko sesuo. Tarpe gausiu svečių dalyvavo ir kleb. kun. E. Gradeckas. Kongregacijos rėmėjų skyriui vadovauja p. Žemaitaitienė. G.K.

Vaclovo Biržiškos, ALEKSANDRYNAS, pirma ir antra dalis, gaunama už 15 dol. Vertingas mokslinis veikalas, gaunamas Darbininko spaudos kioske.

SCHOOLS

KAY-LAURE'

For A Beauty Career

- Beginners, Day and evening classes
- Refresher course
- Manicuring course
- Free placement service

Write for brochure

KAY-LAURE'

SCHOOL OF BEAUTY CULTURE
8 Duffy Avenue
Hicksville, New York
Gverbrook 1-5313

ROSE MARIE SCHOOL OF DANCE

American, Russian Ballet; Modern, Interpretive and Toe. Special attention to children 3 to 6 years; exercises for women and teens.
516 5th Avenue, Brooklyn
ST 8-0294

H. W. FEMALE

Insurance CANCELLATION CLERK
Casualty &/or FIRE experience
If you have the qualifications, position offers: excellent salary, paid Company benefits. Why not phone MO 5-5000 — speak with Mr. Hendwood and be introduced to our program. You will enjoy working with us. — Security Mutual Insurance Company of New York, 329 East 149th Street, Bronx, N. Y.

BAKERY

Wukowitz Bakery 1:94 1st Avenue, N.Y.C. (bet. E. 64 & 65 Sts.) — We specialize in fine Pastries, Breads, Cookies, and Cakes for all occasions — only the finest ingredients are used. Ask about our Wedding and Birthday Cakes. May we serve you? Phone LE 5-3998.

AMATO & MANNA BAKERY
The Best in Italian Breads
Freselle - Biscotti - Pasticcini
Pasta per pizze. Ravioli fatti a casa
Maccheroni - Cavatelli
4559 White Plains Avenue
(bet. 239 & 240 Sts.), Bronx, N. Y.
Tel. FAirbanks 4-2370

BAMBI Bake Shop, East Meadow, L.I. For your holiday cakes and pastries "par excellence". Butter makes the difference. Gift wrapped pastries. We deliver. Place orders early for the holidays. Phone orders accepted. — Call IV 9-3333 — 621 Merrick Ave., East Meadow, L. I.

RAY'S ITALIAN BAKE SHOP
Italy - europietiška amerikoni mėgiama duona, sviestainiai, pyragai, tortai ir sausainiai — šventėm, vestuvėm ir įvairiems pokyviams. Pamėginkite ir įsitikinsite! 304 — 5th Avenue & 2nd St., Brooklyn, N. Y., ST 8-9179. Atidaryta nuo 5:30 - 10.

FURS

AARON WEINIG FURS

Lowest selection of
MINK COLLARS
FOX'S MUFFS - HATS
The very latest styles
330 7th Avenue (bet. 28 & 29 Sts.)
CH 4-6993

LUMBER

CROWN LUMBER CO., INC.

62-65 Fresh Pond Road
Ridgewood, Queens
LUMBER, BUILDING AND
MASON MATERIAL
Do it yourself and save
VA 1-4931

GENERAL CONTRACTORS

T. M. T. BUILDERS, Inc.
GENERAL CONTRACTORS
Alteration & Home Improvements.
Quality Material and Workmanship guaranteed. Call us for information or see us at 99th Ave. and Springfield Blvd., Queens Village, L.I. — Model open 8 AM to 6 PM. Phone GR 9-4392 SU 1-6316

SCAFFOLDING HEYDT CONTRACTING CORPORATION

Longfellow & Viele Aves.
Bronx 59, N. Y.
WY 1-2500

J. M. CARPENTER CONTRACTING CO.

Custom Work to your Specifications
Finished Basements - Colortex Ceilings - Built-in sliding door closets - Modern windows - Cabinets finished

Work done on premises
SHOW ROOM
All Work Guaranteed
PR 2-7255

WEDDING

The largest assortment in the world of BRIDAL VEILS or Bridesmaids' Hats and accessories.

HOLIDAY BRIDALS, Inc.
Manufacturers
499 7th Avenue, N.Y.C. (near 37th Street, 18th Floor). Tel. CH 4-3583

For Better Wedding and Wedding Reception
TUXEDO RAFF ROOM
Offer the Finest
Call Fred — BR 4-7335
210 E. 86th Street & 3rd Avenue
New York City

BRIDES TO BE

"The Proof is in the Taste"

Order your Wedding Cake and Italian Pastries - Cookie Trays from

THE LA GULI PASTRY SHOP

The Finest in Italian Baked Products. Delicious pastries, cakes and bread for all occasions. We specialize in Wedding Cakes. Let us serve you with the Finest! Call RA 8-5612 29-15 Ditmars Blvd., Astoria, L.I.

For wedding party, anniversary & social affairs see **SKANDIA Imported Foods and Delicacies** from all nations. Also imported beer. — Phone orders accepted: NE 8-1077. Come in see the thousands of imported items. — 244 FLATBUSH AVE., Brooklyn, N. Y.

John O. MOONEY CO., Inc.
WEDDING INVITATIONS 6 day service; Envelopes immediately. 3 day service at extra charge in N.Y. at the Waldorf Astoria, Studios at Fleetwood station. 699 McQueten Pkwy North, Mount Vernon, N. Y. Call MO 4-4456

BRIDES - BRIDES - BRIDES

Enlarged, New, Manor of the

BLUE NOTE

Superb Wedding and Banquet facilities — Parties to 400. Dates available for Bowling Parties. Free parking on premises.

Every Friday and Saturday Nite
"The San Francisco Boys"

160-06 NORTHERN BLVD.
Flushing FL 9-9882

SKATING

ROOSEVELT FIELD ICE SKATING PLAZA

Now open — Fun for all
Open 7 Days and 7 Nights a Week for Public Skating Sessions
Call Pioneer 7-7440
ROOSEVELT FIELD
Garden City, L. I.

FUNERAL HOMES

HESS-MILLER FUNERAL HOME
Serving the Community in a Dignified and Personal Manner
For 50 Years
Air Conditioned Chapels in All Localities
Harold J. Mooney, Mgr.
64-19 Metropolitan Ave.
Middle Village, L.I. VA 1-6660

GLENN R. COOK
Syosset Funeral Home
Distinguished Funeral Service at reasonable rates. Chapels in all boroughs, 2 blocks north of Catholic Church. 28 DeVine St., Syosset, L.I. WA 1-1372

HENRY WEYDIG & SON Inc.
FUNERAL HOME
CHARLES WEYDIG, Lic. Mgr.
13-39 122nd St., College Point, N.Y. FLushing 9-8563

RESTAURANTS

THE STUDENT PRINCE

Ideal facilities for Wedding, Receptions, Communion Breakfasts and other occasions — large or small groups (50-38 persons) 207 East 86th Street, near 3rd Ave.; ATwater 9-8230, ask for BETTY.

Chinese-American Garden Restaurant Hillside—Cun Hill area. Serving Luncheon, Dinner, Summer Cantonese cuisine, air conditioned. Special attention to groups. Mr. Chin, your host. Out-going orders accepted by phone — OL 5-0281, 3483 Boston Rd., Bronx, N.Y. Free parking.

LUCK KING Restaurant. Chinese food at its best! Luncheon menu at non-peak prices; outgoing orders; private dining room, cocktail lounge, free parking. Special attention to family & religious groups, societies, clubs, parties. — 1335 North Ave., New Rochelle, N.Y. Call BE 5-6450

SEA SHORE RESTAURANT
Enjoy our famous Shore Dinners on our beautiful open terrace over the water. Sea food extraordinary, sizzling steaks, native Italian dishes — 591 City Island Ave., Bronx, N. Y., on your right after the bridge. Free parking. Open all year. TT 5-9849

THE NASSAU INN — 800 Jericho Turnpike, New Hyde Park, L.I. Catering, wedding, showers, socials, etc. Special package deal \$7.50 ea. person with 1 week free in Miami Beach Fla. Luncheons, Dinners. Your Host Mrs. Lucas. Facilities up to 200. Air conditioned. Special consideration to groups. Tel. 516 FL 4-9562

MUENCHHAUSEN RESTAURANT
Excellent German Food. Specializing in Sauerbraten, Pie knuckles, Bratwurst, delicious steaks & chops. Choice of liquors & imported beers. 98 3rd Ave. (bet. 12-13 Sts.); GR 5-9542. Bring the family for a treat!

DANCING IS FUN AT LA MARTINIQUE CLUB
Music by Chic Morrison. Cocktail Lounge. Restaurant. Ladies invited. Admission Fri. Sun. \$1.55; Sat. Evs. \$1.75 tax incl. Adults only. 57 West 57th Street at 6th Avenue PL 2-2234

OYSTER BAY RESTAURANT
Pietūs - Vakariėnė - Kokteilai
Banketo stalo specialistai
Nuo 25 iki 500 žmonių
31-01 Broadway, Astoria, L. I.
Spalio - lapkričio - gruodžio rezervacijai skambinti banketo vedėjui: LH 5-8402

KARL'S Mariners Inn — Lunch or dine where cuisine and scenic beauty excel. Sea food, lobsters, steaks, chops. For reservations call AN 1-9758; if no answer, Andrew 1-8111. Bayview Ave. & James St. Northport (turn North on 25A) — Enjoy the Bay-View.

THE CUP & SAUCER COTTAGE
132 W. 32nd St., N. Y. C. — a few doors away from St. Francis of Assisi Church. Breakfast - Lunch - Dinner. Service from 7:30 a.m. to 8:45 pm. Closed Sundays. Luncheons from 99¢. Dinners from \$1.50. Garden Room available for reservations

KEE'S RESTAURANT Oriental & American cuisine for all social functions, weddings, showers, sweet 16's, banquets, communion breakfasts, business meetings (up to 400 persons) We invite your inquiries. Call Mr. Kee BU 7-2345 — 2026 Church Ave., near Flatbush Ave., B'klyn.

PATRICIA MURPHY Candlelight Restaurant — Route 25A Northern Blvd. and Port Washington Blvd., Manhasset. Hot popovers, honey buns, lovely garden, air cond. Diners club, banquet facilities; world famous flower clock. Open daily. Area code 516 MA 7-3742.

WATERBURY, CONN. Kaukių paradas iš praeitų metų balius. Nuotr. A. Balsio.

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBES

SCHALLER & WEBER

AUGSCIAUSIOS KOKYBES PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiui — kumpiai, įvairiausios mėsos ir kiti produktai
Užėkite — įsitikinsite!

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6

New Yorke — 1654 2nd Avenue — TR 9-3047
(Tarp 85 - 86 g-vių)
Ridgewode — 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068
Astorijsje — 28-28 Steinway St. — AS 4-3210

Hempsteade — 310 Front Street — IV 3-5540
Flushing — 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights — 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

STOP! LOOK! LISTEN!

Your every effort—every day—will determine your income—establish your position—secure your future—IF—you decide on a career with The Thos. D. Murphy Co., a 73 year old firm.
We offer a definite territory—account protection—high rate of commission—plus liberal bonus. Many present men earn \$10,000 to \$15,000 or more annually.
Our 74th line comprises art, specialized and custom-made calendars, greetings, advertising pencils and ball-points, gift leather and various specialties. It is a terrific line and exclusive. We furnish everything—no investment required.
Samples, supplies and equipment immediately available. Fall season is ideal time to enter this field of interesting and lucrative business.
Act promptly. Outline experience. Write or phone Joseph E. Calliolo, 11 Park Place, Room 1108, New York 7, N. Y.; Phone BA 7-8682.

Jei Jūs norite siųsti Jūsų pačių parinktus daiktus kaip dovanas į Lietuvą, arba užsakyti prekes, gaminamas U.S.S.R. (kaip pav. automobilius, dviračius, siuvamas mašinas ir t.t.), kreipkitės į vieną iš seniausiai veikiančių ir patikimiausių firmų, turinčių

30 metų patyrimą.

Atvykite arba rašykite į mūsų centrinę įstaigą arba kurį nors skyrių didesniame mieste.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street
Philadelphia 6, Pa.

WA 5-3455

SPORTAS

Sekmadienį futbolas

Šį sekmadienį mūsų futbolininkai žaidžia namie, t.y. Bushwick aikštėje prie Atletų Klubo. Mūsų šiuo priešininku pirmenybių kovoje yra Bavarian SC, kurie lentelėje stovi viena vieta už mūsų žemiau. Pereitais metais jiems pralaimėta 1:3 ir 0:4. Šį kartą reikia laukti atkaklios kovos, nes abiem vietnetam rungtynės svarbios.

Rezervinės pradeda 12:45, pirmosios 2:30 val.

Tikimės, mūsų šiuo pasirodys geresnės sudėties kaip perėitą sekmadienį, kuomet West New Yorke pralaimėjo 2:4.

LAK žaidė tokios sudėties: Jankauskas; Vainius I. Vaitkevičius; Trampas, Remėza II, Kerkes; Žadvydus, Musso, Remėza I, Budreckas, Gennaro.

Mūsų šiuo iš tikrųjų žaidė devyniese, nes keletas žaidėjų aikštėje buvo tik statistai. Mūsų šiuo visi dėlto labai gerai laikėsi ir Gennaro bei Budrecko įvarčiai veda 2:1. Tik rungtynių pabaigoje, pristigę kvapo, atletoi turėjo nusileisti be paliovos puolančiam priešininkui. Pasigėsta ir vadovo rankos, ypač paskutinėm minutėm.

Po šio pralaimėjimo LAK lentelėje smuko viena vieta žemiau. Dabar yra 5 vietoje.

Rezervinė pralaimėjo 1:2.

Padėkos dieną mūsų šiuo žaidžia Bushwick aikštėje pirmojo rato atidėtas rungtynes su Kolping SC, kuris šiuo metu yra trečioje vietoje bet turi vos 2 taškais daugiau už mūsų šiuo.

Atėinančios savaitės, atrodo, mūsų futbolininkam bus lemiamos.

Atletas

Jau pats laikas pratęsti DARBININKO prenumeratą 1964 metams. Naujiem skaitytojams tik 5 dol.

WAGNER THEATER
110 Wyckoff Ave., prie DeKalb Ave. Brooklyn-Ridgewood, tel. VA 1-2613
Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p. Šeštadieniais iki filmos pabaigos. Trečiadieniais — 12 val. dienos. Penktadienį, lapkričio 22 — iki Trečiadienį, lapkričio 27, 1963
Linksmas filmas iš jūreivių gyvenimo "DAS IST DIE LIEBE"

86th CASINO THEATRE
210 East 86th St., New York, N.Y. RE 4-0257 • BU 8-0561
Penktadienį, lapkričio 22 — iki Ketvirtadienio, lapkr. 28, 1963

Laimė, meilė ir vynes spalv. filmo: "MARIANDLS HEIMKEHR"
Vaidina: C. Froboess, R. Prack, H. Moser
Priedinė filmas: "Buddenbrooks" — II dalis
Ir naujais Vokietijos savait. apžvalga

DARBININKO SKAITYTOJAM

DARBININKO administracija labai prašo neuždelsiti atsilyginti už laikraštį. Raginimas sudaro naujas nereikalingas išlaidas.

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1964 metams.

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

Prašau siuntinėti Darbininką kaip Kalėdų dovaną 12 mėnesių už \$5.00 1964 m. (pažįstamui, neturtingiems, li-goniam)

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

Siunčiu už prenumeratą \$..... auku \$..... viso \$.....

(Data) (Parašas)

Operation "Open Closet"

AMERIKOS vyskųpų drabužių vaju-s vyksta lapkričio mėnesį.

SACHMATAI

Veda K. Merkis

— Massachusetto atviras p-bes, Pittsfield, Mass., laimėjo R. Ault, N.J. (dabar Brandeis univ.) ir M. Valavo, N.Y. po 5-1. John Curdo, Mass. liko trečioj vietoj su 4½ tš., nors ir laimėjo prieš R. Ault.

— Bostono tarpklubinėse, praėitą savaitę, Cambridge I įveikė Lincoln; Harvardo univ. — lietuvius ir Boylstono klubas — Cambridge 2. Šį penktadienį lietuviai rungtyni su Arlingtono klubu, pas juos.

— Chess Horizon, leidžiamas MS CA, aprašo neseniai įvykusias Bostono pirmenybes, atžymėdamas, jog "beautiful Lithuanian Trophy" gautinai atiteko Bostono čempionui John Curdo. Paminėtas Gediminas Sveikauskas, laimėjęs antrą vietą, su laimėjimu prieš John Curdo.

Bostono p-bių rezultatus pamėnė-jo Montrealio dienraštis The Star.

— Ignas Žalys, Quebeco p-bėse, Montrealy, laimėjo prizą už gražiausiai sužaistą p-bių partiją.

— Trumpiausia partija iš Massachu-setto atvirųjų p-bių, Pittsfielde. Bultiejį R. Ault, N.J.; juodieji — J. Curdo, Mass.

1. e4 e5 2. f4 Rc5 3. f3 d6 4. Rc4 2f6 5. d3 zc6 6. c3 0-0 7. Ve2 Be8 8. f5? d5 9. Rb3 R:f5! 10. e:f5 e4 11. Kd1 e:2 12. V:f3 zc5 13. Vg3 zcg4 ir baltieji pasidavė.

TRYS NAUJOS KNYGOS UZ 5 DOL.

L. Andriekaus, Naktigonė, trečioji poezijos knyga. Kaina 2 dol.

Maironis, straipsnių rinkinys, išleistas Aidų žurnalo, virš 200 pusl. Kaina 2 dol.

A. Zemaičio, Lietuvos vaizd-liai, prisiminimai. Kain 1 dol.

Šios ir kitos lietuvių ir ang-lų kalba knygos gaunamos Darbininko administracijoje.

Rašyti adresu: Darbininkas, 910 Willoughby Ave. Brook-lyn, N.Y., 11221

CARLOS M. ZUCCARO GROUP INSTRUCTIONS IN BALLROOM DANCING

Private homes, Lodges, Churches, Clubs, Schools, all social events. Ex-celent references. Call White Plains WH 6-4079, or write to 118 Lake-view Ave., East White Plains, N.Y.

DISPLAY

PAINT YOUR HOUSE ONLY \$190

We paint the average exterior house of 1000 sq. ft. STUCCO, BRICK, MASONRY & all types of Shingles.

Mr. ANTHONY

Eve. CL 9-2869 Days HU 7-8153

AMBASSADOR CAMERA

FOR THE FINEST IN CAMERAS Use our special Lay-Away Plan Credit Cards accepted 1650 Bath Ave., Brooklyn, N.Y. BE 6-8206

Mc SORLEY'S OLD ALE HOUSE

"We Were Here Before You Were Born" — Our 109th Year. 15 East 7th Street Just East of 3rd Avenue New York City GR 7-9363

ADONIS FORMALS Rentals for all occasions: Tuxedos, Strollers, Cut-aways, Full dresses, Ivy league styles, Continental styles, complete accesso-ries; also Rent-a-Mink, Stoles in smart styles and newest shades for the ladies. Fully insured — No de-posits. Open until 9 p.m. IV 3-7160 70 Main St., Hempstead, L.I.

H. A. SULLIVAN Co. Mfrs. & Dist. of professional Bingo Equipment — Flashboards, Blowers, Cages, Spe-cials, Lapboards, Tables. Las Vegas Nite Rentals; catalogue on request. Special consideration to religious groups, societies, clubs, churches. Tel. ST 6-4700; 47-28 37th Street, Long Island City, N. Y.

FREE CATALOG Contains Christ-mas Gifts Galore. You too will want to have this beautiful gift catalog "at your fingertips". Contains scores of exciting items from \$1 to \$25. Send for this amazing FREE Cata-log NOW! — "Silvio Tibaldi, 219-05 Merrick Blvd., Jamaica 13, N. Y.

UNLIMITED Mortgage Money Available. All areas — all types of Commercial & Industrial properties. 25 years experience in placing hard to get mtges. Contact Mr. Cohen, Mtge officer, Pilgrim Funding Corp. 211 Hempstead Tpke, West Hemp-stead, N. Y. — 516 IV 3-6300.

SCARHART DISTRIBUTORS for your Holiday Beer and Soda; Delivered to your home or office — Thanksgiving, Xmas & New Years parties, also weddings and all social affairs. Cold Keg Beer - Bottle or Can Beer by the case, Soda all flavors by the case. 914 YO 3-4292

MILLINERY SAMPLE HAT DESIGNERS ORIGINALS — from \$16.50 Charlotte Appell 21 West 58th Street, New York City EL 5-8214 You always get a Good Buy at CHARLOTTE APPELL

OIL & HEAT

Fuel-O-Matic Oil Corp. Tydol fuel oil. Oil burner service included at no extra charge with your purchase of oil. Chimneys, boilers, furnaces cleaned by one of world's largest Vacuum Cleaners. 1036 Sutter Ave., Brooklyn. Call MI 7-2000. Special consideration for religious groups.

AUTO REPAIRS

AUTOMATINE TRANSMISIJA — Atnaujinimas visu modely \$29.95. "Rebuilt Units in Stock". Vieni metų garantija. Lengvos mokėjimo są-lygos. Visokie pataisymai. Nemo-kamas darbo įkainavimas. HARSAL EV 5-9643 2111 Atlantic Ave., Brooklyn, N. Y.

STORE — SHOP

WALTER RAU DELICATESSEN

The Finest of Foods. Hurry now! For the Holidays we have the Very Best at the Most Reasonable Prices. We also deliver. — 70-11 Grand Ave., Maspeth, L.I. — HA 9-6749.

ALBERT MAIER, INC. PORK STORE

Geriausia kiauliena ir kiti mėsos produktai urmu ir mažais kiekiais. Kasdien šviežios — namų gamybos "Kielbassy". 1927 Washington Ave. Bronx 57, N. Y. TRemont 8-8193

EVERBEST PORK STORE 74 Westchester Square, Bronx, N.Y. HOME MADE SAUSAGE Finest Pork, Veal and Beef Poultry Fresh Daily UN 3-9007 NEMETH & MAIER, Proprietors

BILL'S MUSIC SHOP

"Big Discounts on all Instruments for Xmas". Shop early and save \$\$\$ Sales - Rentals - Repairs, New or Used. Special consideration to so-cieties, clubs or religious groups — 94 Elm St., Yonkers, N.Y. Call: (914) YOnkers 9-8957

ARIOLA'S Pastry Shop For your Thanksgiving - Xmas - Holiday Cakes and Pastries. Italian cookies and pastries, Wedding cakes our specialty. We sell complete line of "Loft Candy" special holiday wrap-ped. Call AP 7-9600 — 1218 Liberty Ave., Brooklyn, N. Y.

Give lovable pets for Xmas. Large selection at the Blue Bird Pet Cen-ter, Bayridge. Tropical fish, rare birds, parakeets, canaries, hamsters; aquariums, tanks, complete line of pet supplies. Small deposit on lay-away plan for Xmas. 6123 5th Ave. (at 81st St.), Brooklyn, HY 2-7255

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE Call LO 3-7291

DISPLAY

DISH-WASHERS New and Used, T.V., GAS RANGE, PHONO, Comb. HI-FI STEREO West German. Ter-rific Values. VIKING Radio & Elec-trical Appliances, 6714 5th Avenue, Brooklyn. Phone TE 9-1396

ALBERT SHERMAN, INC.

LIFE - ACCIDENT - HEALTH GENERAL INSURANCE 107 Fifth Ave., Pelham, N. Y. 914 PE 8-3131

Wakefield Terrace under the personal supervision of Al Ciardullo, mgr. Complete catering service, clubs - societies - religious groups. 2 new ballrooms. Weddings - Banquets - Parties. Call FA 4-7733 — 694 East 241 Cor. White Plains Rd., Bronx, N. Y.

MASTER ROOFERS

No. 6 Hicks Lane, Great Neck, L.I. LEADERS and GUTTERS Aluminum 5 inch 7½ a foot. Installed Call 516 HU 7-8153

ORTHOPEDIC SHOE CLINIC

Shoes made to order to fit every foot — All shoes and lasts made on premises — Shoe consultant for hard-to-fit feet — Shoes made to prescription. ASK YOUR DOCTOR Virginia 7-8000 89-09 Jamaica Ave. Woodhaven

VOKIŠKI RANKDARBIAI Pirmos rūšies pavyzdžiai antklodėm ir pagalvėm. Importuota drobė, kilimai, spurgai, mežginiai ir kt. SELMA'S ART SHOP 1661 2nd Avenue (86 St.), N. Y. C. Tel. SA 2-6469

Vokiški VAIKŲ DVIRATUKAI su stabdžiais, lėlių vežimėliai, riki-namieji bialiniai Rabeneick dviračiai ir kiti gaminiai KIEFERT 260 Wyckoff Ave. (kampus Linden St.), Brooklyn 27, N. Y. VA 1-0840

Diamonds cut in time for Xmas! DIAMOND Cutting Factory offers to private persons or jewelers, dia-monds starting at \$200 per carat. Shapes, sizes and prices quoted; we permit and welcome appraisal. This in itself will assure you of fine savings. For appointment: CI 6-3690

USED PAPER CUTTERS Bought & Sold Parts and Service for all Paper-cutting Machines. — CARL W. HAGMAN, 59 Cliff St., New York 38, N. Y., RE 2-2981.

INTERNATIONAL NEWSPAPER PRINTING CO. For The Finest In Newspaper Printing 197 E. 4th Street, New York City OR 3-1830

HOME IMPROVEMENTS! — by Peter J. Sardegnia & Son, Inc. Kit-chen modernization, finished base-ments, attics, violations removed. Residential and commercial work. All work guaranteed - reasonable. Call DE 6-6981 or NI 5-7701 — 441 Avenue Y, Brooklyn, N. Y.

MOVING We Handle Your Furniture As if it were our own! R. K. DAVIS MOVING & STORAGE Local & Long Distance Moving Residential & Commercial Packing — Storage — Shipping — Crating Free Estimates 187 New York Ave., Huntington, L.I. HA 1-0100 WA 1-0020

Send full information in first reply to: M. R. SEYBOLD DIRECTOR INDUSTRIAL RELATIONS DOMINION ELEC. CORP. 150 ELM STREET MANSFIELD, OHIO, 44901 WINES & LIQUORS

Joseph Rutkoski Wines & Liquors A complete stock of domestic & im-ported wines & liquors, chilled wines and champagnes. For Thanksgiving and Xmas order your holiday sup-ples early. Holiday gift wrapped, we deliver. Call SU 5-2644 — 2484 Merrick Rd., Bellmore, L.I.

SKLYPAI aukštoj, sausoj vietoj \$749.00 už akra. Tarp New Sunrise Hwy Ext. ir New York - Riverhead Expressway. Arti įvairios darbotvėtės darbai gauti. Mes neparduodame vietos kur negalima statyti namų, kur nėra elektros ar gazo. Long Island sa-loje galimybės didelės — gudurūs pinigų investuotojai tai gerai žno. Prieš penkis metus čia akras žemės kaštavo \$599, dabar \$3000. Sun-ku palikti, bet taip yra. Investuokite savo pinigų į augantį Long Island. Nepraleiskite šios auksinės progos — Pirkite tuojau pat! \$49.00 įmokėjimas, \$10.00 mėnesinis mokestis Land Offices — 729 Jericho Turnpike, Route 25, Three miles past Smithtown, and 2950 Jericho Turnpike, Route 25, one mile east of the Smithtown By-pass, and 376 Jericho Turnpike (Route 25), Sel-den. Hurry out — Office open every day including Sundays. Over fifty years in the land business. K. H. LEEDS — LAKE RONKONKOMA

ASTORIA 6 šeimų mūrinis namas vienas apartamentas laisvas, ku-ris gali suteikti \$4,260 pajamų. Tik du blokal nuo požeminio traukinio. Šildymas alyva. Kaina \$38,750

JACKSON HEIGHTS dviejų šeimų mūrinis namas 5-6 kambariai; vienas butas ne-ūžimtas. \$160 pajamų mėnesiui. Dviems automobiliams garažas. Šildymas alyva.

Mažas įmokejimas. Geros sąlygos

VYRAUJANTI KRAUTUVĖ

Dovanų ir įvairių reikme-ny — įveštų iš Vokietijos Gausus visiem didžiai reikalingų prekių sandėlis

KALĖDŲ DOVANOS

yra mūsų specialybė: VOKIŠKAS PORCELIANAS Kavos ir arbatos puodukai Įvairių vaisių džiovintos žievės Saldumynai - Pyragaičiai Įvairios lėkštės Papuošalai, vazos, peleninės ir t.t. Kavos servizai, sausainiams dėžutės Visame pasauly žinomos ROSENTHALIO STATULĖLĖS Tikri gintarai Vokiškos rašomosios plunksnos Importuoti švininiai kristalai ir spalvoti romėniški KRISTALAI Elegantiški stiklo išdirbiniai Muzikos dėžutės, alaus taurės Schwarzvalde laikrodžiai Meniški keramikos išdirbiniai Originalūs Hummel figurėlės Solinger plieno gaminiai WMP metaliniai dirbiniai Namų apyvokos reikmenys kosmetika ir kt. Didžiausias pasirinkimas Vokiškų KALĖDINIŲ KORTELIŲ W. H. WARNECKE, Inc. Das Geschenk- & Importhaus 1289 LEXINGTON AVE. (tarp 86 ir 87 Sts.) New York 28, N. Y. Atdara iki 9 val. vakaro Telef.: LEhigh 4-4877

ROSENTHALIO STATULĖLĖS

Tikri gintarai Vokiškos rašomosios plunksnos Importuoti švininiai kristalai ir spalvoti romėniški KRISTALAI

Elegantiški stiklo išdirbiniai Muzikos dėžutės, alaus taurės Schwarzvalde laikrodžiai Meniški keramikos išdirbiniai Originalūs Hummel figurėlės Solinger plieno gaminiai WMP metaliniai dirbiniai Namų apyvokos reikmenys kosmetika ir kt. Didžiausias pasirinkimas Vokiškų KALĖDINIŲ KORTELIŲ W. H. WARNECKE, Inc. Das Geschenk- & Importhaus 1289 LEXINGTON AVE. (tarp 86 ir 87 Sts.) New York 28, N. Y. Atdara iki 9 val. vakaro Telef.: LEhigh 4-4877

H. W. MALE

PRODUCT DESIGN ENGINEERS

The largest independent manufac-turer of small electric appliances. Has openings for both junior and senior product design engineers. These positions are located at the home office in Mansfield, Ohio. These positions require a creative individual with initiative and drive as well as the ability to take full responsibility for development of new products and follow through to release for manufacturing. The men we are looking for prefer-able have at least eight years ex-perience in design of electro-me-chanical devices. Pertinent industry experience would involve design of small appliances, major appliances and small electro-mechanical prod-ucts. A BS degree or equivalent in mechanical engineering, electrical engineering or civics is desired. Salary commensurate with experience in the five figure range. Interview and relocation expenses paid by Dominion.

Send full information in first reply to: M. R. SEYBOLD DIRECTOR INDUSTRIAL RELATIONS DOMINION ELEC. CORP. 150 ELM STREET MANSFIELD, OHIO, 44901 WINES & LIQUORS

Joseph Rutkoski Wines & Liquors A complete stock of domestic & im-ported wines & liquors, chilled wines and champagnes. For Thanksgiving and Xmas order your holiday sup-ples early. Holiday gift wrapped, we deliver. Call SU 5-2644 — 2484 Merrick Rd., Bellmore, L.I.

SKLYPAI aukštoj, sausoj vietoj \$749.00 už akra. Tarp New Sunrise Hwy Ext. ir New York - Riverhead Expressway. Arti įvairios darbotvėtės darbai gauti. Mes neparduodame vietos kur negalima statyti namų, kur nėra elektros ar gazo. Long Island sa-loje galimybės didelės — gudurūs pinigų investuotojai tai gerai žno. Prieš penkis metus čia akras žemės kaštavo \$599, dabar \$3000. Sun-ku palikti, bet taip yra. Investuokite savo pinigų į augantį Long Island. Nepraleiskite šios auksinės progos — Pirkite tuojau pat! \$49.00 įmokėjimas, \$10.00 mėnesinis mokestis Land Offices — 729 Jericho Turnpike, Route 25, Three miles past Smithtown, and 2950 Jericho Turnpike, Route 25, one mile east of the Smithtown By-pass, and 376 Jericho Turnpike (Route 25), Sel-den. Hurry out — Office open every day including Sundays. Over fifty years in the land business. K. H. LEEDS — LAKE RONKONKOMA

Send full information in first reply to: M. R. SEYBOLD DIRECTOR INDUSTRIAL RELATIONS DOMINION ELEC. CORP. 150 ELM STREET MANSFIELD, OHIO, 44901 WINES & LIQUORS

Joseph Rutkoski Wines & Liquors A complete stock of domestic & im-ported wines & liquors, chilled wines and champagnes. For Thanksgiving and Xmas order your holiday sup-ples early. Holiday gift wrapped, we deliver. Call SU 5-2644 — 2484 Merrick Rd., Bellmore, L.I.

SKLYPAI aukštoj, sausoj vietoj \$749.00 už akra. Tarp New Sunrise Hwy Ext. ir New York - Riverhead Expressway. Arti įvairios darbotvėtės darbai gauti. Mes neparduodame vietos kur negalima statyti namų, kur nėra elektros ar gazo. Long Island sa-loje galimybės didelės — gudurūs pinigų investuotojai tai gerai žno. Prieš penkis metus čia akras žemės kaštavo \$599, dabar \$3000. Sun-ku palikti, bet taip yra. Investuokite savo pinigų į augantį Long Island. Nepraleiskite šios auksinės progos — Pirkite tuojau pat! \$49.00 įmokėjimas, \$10.00 mėnesinis mokestis Land Offices — 729 Jericho Turnpike, Route 25, Three miles past Smithtown, and 2950 Jericho Turnpike, Route 25, one mile east of the Smithtown By-pass, and 376 Jericho Turnpike (Route 25), Sel-den. Hurry out — Office open every day including Sundays. Over fifty years in the land business. K. H. LEEDS — LAKE RONKONKOMA

SKLYPAI aukštoj, sausoj vietoj \$749.00 už akra. Tarp New Sunrise Hwy Ext. ir New York - Riverhead Expressway. Arti įvairios darbotvėtės darbai gauti. Mes neparduodame vietos kur negalima statyti namų, kur nėra elektros ar gazo. Long Island sa-loje galimybės didelės — gudurūs pinigų investuotojai tai gerai žno. Prieš penkis metus čia akras žemės kaštavo \$599, dabar \$3000. Sun-ku palikti, bet taip yra. Investuokite savo pinigų į augantį Long Island. Nepraleiskite šios auksinės progos — Pirkite tuojau pat! \$49.00 įmokėjimas, \$10.00 mėnesinis mokestis Land Offices — 729 Jericho Turnpike, Route 25, Three miles past Smithtown, and 2950 Jericho Turnpike, Route 25, one mile east of the Smithtown By-pass, and 376 Jericho Turnpike (Route 25), Sel-den. Hurry out — Office open every day including Sundays. Over fifty years in the land business. K. H. LEEDS — LAKE RONKONKOMA

SKLYPAI aukštoj, sausoj vietoj \$749.00 už akra. Tarp New Sunrise Hwy Ext. ir New York - Riverhead Expressway. Arti įvairios darbotvėtės darbai gauti. Mes neparduodame vietos kur negalima statyti namų, kur nėra elektros ar gazo. Long Island sa-loje galimybės didelės — gudurūs pinigų investuotojai tai gerai žno. Prieš penkis metus čia akras žemės kaštavo \$599, dabar \$3000. Sun-ku palikti, bet taip yra. Investuokite savo pinigų į augantį Long Island. Nepraleiskite šios auksinės progos — Pirkite tuojau pat! \$49.00 įmokėjimas, \$10.00 mėnesinis mokestis Land Offices — 729 Jericho Turnpike, Route 25, Three miles past Smithtown, and 2950 Jericho Turnpike, Route 25, one mile east of the Smithtown By-pass, and 376 Jericho Turnpike (Route 25), Sel-den. Hurry out — Office open every day including Sundays. Over fifty years in the land business. K. H. LEEDS — LAKE RONKONKOMA

SKLYPAI aukštoj, sausoj vietoj \$749.00 už akra. Tarp New Sunrise Hwy Ext. ir New York - Riverhead Expressway. Arti įvairios darbotvėtės darbai gauti. Mes neparduodame vietos kur negalima statyti namų, kur nėra elektros ar gazo. Long Island sa-loje galimybės didelės — gudurūs pinigų investuotojai tai gerai žno. Prieš penkis metus čia akras žemės kaštavo \$599, dabar \$3000. Sun-ku palikti, bet taip yra. Investuokite savo pinigų į augantį Long Island. Nepraleiskite šios auksinės progos — Pirkite tuojau pat! \$49.00 įmokėjimas, \$10.00 mėnesinis mokestis Land Offices — 729 Jericho Turnpike, Route 25, Three miles past Smithtown, and 2950 Jericho Turnpike, Route 25, one mile east of the Smithtown By-pass, and 376 Jericho Turnpike (Route 25), Sel-den. Hurry out — Office open every day including Sundays. Over fifty years in the land business. K. H. LEEDS — LAKE RONKONKOMA

SKLYPAI aukštoj, sausoj vietoj \$749.00 už akra. Tarp New Sunrise Hwy Ext. ir New York - Riverhead Expressway. Arti įvairios darbotvėtės darbai gauti. Mes neparduodame vietos kur negalima statyti namų, kur nėra elektros ar gazo. Long Island sa-loje galimybės didelės — gudurūs pinigų investuotojai tai gerai žno. Prieš penkis metus čia akras žemės kaštavo \$599, dabar \$3000. Sun-ku palikti, bet taip yra. Investuokite savo pinigų į augantį Long Island. Nepraleiskite šios auksinės progos — Pirkite tuojau pat! \$49.00 įmokėjimas, \$10.00 mėnesinis mokestis Land Offices — 729 Jericho Turnpike, Route 25, Three miles past Smithtown, and 2950 Jericho Turnpike, Route 25, one mile east of the Smithtown By-pass, and 376 Jericho Turnpike (Route 25), Sel-den. Hurry out — Office open every day including Sundays. Over fifty years in the land business. K. H. LEEDS — LAKE RONKONKOMA

SKLYPAI aukštoj, sausoj vietoj \$749.00 už akra. Tarp New Sunrise Hwy Ext. ir New York - Riverhead Expressway. Arti įvairios darbotvėtės darbai gauti. Mes neparduodame vietos kur negalima statyti namų, kur nėra elektros ar gazo. Long Island sa-loje galimybės didelės — gudurūs pinigų investuotojai tai gerai žno. Prieš penkis metus čia akras žemės kaštavo \$599, dabar \$3000. Sun-ku palikti, bet taip yra. Investuokite savo pinigų į augantį Long Island. Nepraleiskite šios auksinės progos — Pirkite tuojau pat! \$49.00 įmokėjimas, \$10.00 mėnesinis mokestis Land Offices — 729 Jericho Turnpike, Route 25, Three miles past Smithtown, and 2950 Jericho Turnpike, Route 25, one mile east of the Smithtown By-pass, and 376 Jericho Turnpike (Route 25), Sel-den. Hurry out — Office open every day including Sundays. Over fifty years in the land business. K. H. LEEDS — LAKE RONKONKOMA

SKLYPAI aukštoj, sausoj vietoj \$749.00 už akra. Tarp New Sunrise Hwy Ext. ir New York - Riverhead Expressway. Arti įvairios darbotvėtės darbai gauti. Mes neparduodame vietos kur negalima statyti namų, kur nėra elektros ar gazo. Long Island sa-loje galimybės didelės — gudurūs pinigų investuotojai tai gerai žno. Prieš penkis metus čia akras žemės kaštavo \$599, dabar \$3000. Sun-ku palikti, bet taip yra. Investuokite savo pinigų į augantį Long Island. Nepraleiskite šios auksinės progos — Pirkite tuojau pat! \$49.00 įmokėjimas, \$10.

DARBŪNINKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Vienuolynas ..... GL 5-7068

Vliko metinė sesija 20 metų veiklos sukakčiai paminėti prasideda lapkričio 23, šeštadienį, 10 val. ryte Overseas Press klubo salėje, 54 W. 40 St., Manhattan. Sukakties proga Vlika jau pasveikino Valstybės departamentas ir New Yorko gubernatorius Nelson A. Rockefeller. Į sesiją atvyksta Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirm. J. Bačiūnas, JAV LB Centro Valdybos pirm. J. Jasaitis, Vliko atstovai iš Washingtono, Philadelphia, Chicagos, Bostono ir k. Pirmos dienos posėdžiai višiem vieši. Taip pat ir banketas tame pat klube šeštadienį 8 val. vak. Lapkričio 24, sekmadienį, posėdžiai pradėdami 11 val. ryte.

Kariuomenės šventės minėjime, kuris bus šį šeštadienį, lapkričio 23 7 v.v. Apriškimo parapijos salėje, scenos dekoracijos piešė dail. Jurgis Juodis.

Aktorius Vitalis Žukauskas pravedė diskusijas New Jersey lietuvių studentų susirinkime, kuris įvyko lapkričio 15 Kearney Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centre. V. Žukauskas buvo kviestas kalbėti tema: "Amerikos lietuvių teatras", bet kadangi nariai labai vėlavosi, tai paskaita buvo atidėta kitam laikui. Teatro technika ir Amerikos teatro sudėtis buvo labiausiai diskutuojama. N. J. L.S.S. valdyba visų narių vardu nori viešai padėkoti A. Žukauskui už jo paaugotą laiką ir labai įdomias diskusijas.

Balfo centras yra išgijęs fotostatus aparatą, kurio padaro dokumentų kopijas ir taip sutrumpina bei palengvina savo darbą. Balfas gali prieinama kaina patarnauti ir kitiem.

Kat. Moterų Sąjungos 24 kuopa lapkričio 30 4 v. popiet Angelių Karalienės parapijos salėje rengia laimėjimų vakarą.

SUSIPASINIMO POPIETEJE, kuria surengė Woodhaveno moterų būrelis pranciškonų naujam statybom. Kairėje — Darbininko administratorius Tėv. Petras Baniūnas. Nuotr. P. Ažuolo.

KAN. MYKOLO VAITKAUS AUKSINIS RUDUO

Lapkričio 17 Bostone prisiminta poeto kan. Mykolo Vaitkaus 80 metų sukaktis — žmogaus amžiaus ruduo, o kai kam jau ir žiema su stingtančiu krauju ir pašarmojusiu plauku. Kan. Mykolas Vaitkus tebėra guvus, budrios dvasios ir kūrybinių polėkių. Jo dvasios skaidra buvo pavaizduota dail. Viktoro Vizgirdos paveiksle: rudens auksinė spalva pražūde laibi medžiai, sustoję prie tako, lyg gyvenimo kelio, vilioja į šviesius horizontus. Tuo "Aukšiniu rudeniū", kurį Sukaktuviniui dovanojo minėjimo rengimo komitetas, be abejo, norėta simboliškai išreikšti kan. M. Vaitkaus poezijos šviesūs krislai ir giedri jo asmenybė.

Minėjimą rengė Bostono kultūrininkų būrelis, pasitelkęs pirmininku poetą Faustą Kiršą, kuris tebėra prieglaudus namuose po sunkios operacijos. Vis dėlto jis parašė ir įteikė nuoširdų sveikinimo laišką. Popiež. Pauliaus VI palaiminimą perskaitė ir Kunigų Vienybės vardu sveikino prel. Pr. Juras. Minėjimui vadovavo poetas St. Santvaras, pasikvietęs talkon dr. Juozą Girnių ir rašytoją Antaną Gustaitį.

Dr. Juozas Girnius, Ateitininkas

Dana Stankaitytė atvyksta į N. Yorką

Dana Stankaitytė yra nauja dainos meno pajėga, tačiau greitai iškilusi į pirmaujančių mūsų solistų eiles. Su neabejotinai pasisekimu ji dainavo pagrindinius soprano vaidmenis Chicagos lietuvių statytose operose: Gildos — Rigoletto, Leonoros — Trubadūre, Michaelos — Carmen ir Aidos — Aidoje. Be to, American Opera Co. statytoje Cavalleria Rusticana sėkmingai dainavo Santuzzos vaidmenį. Ji yra aplankiusi daugelį lietuvių kolonijų. Amerikiečių publikai D. Stankaitytė yra dainavusi Toronte, Peorijoje ir Bostone. Kritikos buvo įvertinta labai palankiai: Toronto The Globe and Mail kritiko nuomone, ji turi gilų dramatiškumą pajautimą ir pajėgia jį išreikšti galingu balsu bei emociškos išraiškos visišku apvaldymu. Bostono kritikai išskėlė jos tobulą tarseną ir lankstų sunkios bei įvairios programos išpildymą.

D. Stankaitytė New Yorko lapkričio 30 koncerte dainuos mūsų kompozitorių Banaičio, Čerienės ir Račiūno kūrinius, o taip pat eilę dainų ir arijų ir tris duetus su solistu St. Baru. Solistams akomponuos pianistas Aleksas Mrozinskas.

Koncertas įvyks Statler Hilton Penn Top salėje. Pradžia 6 v. 30 min. Po koncerto bus šokiai grojant Starolio orkestrui.

Į koncertą visus kviečia rengėjai — L. Studentų Sąjunga ir ALB New Yorko apygarda.

gai jis sukompnavo melodijas dviem kan. M. Vaitkaus eilėraščiui — "Debesėlis" ir "Varpelis". Solistė juos pirmą kartą šioje programoje išpildė, padainuodama dar "Mano sieloje šiandien šventa". Protarpiais Feliksas Kontautas ir Rita Ausijūtė skaitė poeto kan. M. Vaitkaus eilėraščius.

Po programos prie apskritų stalų užkandžiavo ir šnekučiavo gera šimtinė Bostono ir apylinkių lietuvių. Svečių tarpe vienas iš vyriausiųjų buvo Jubilato seminarijos draugas — kun. Jonas Svagždis, einas jau 81 metus. Tėvam pranciškonam ir jų leidžiamajai spaudai atstovavo poetas T. Leonardas Andriekus. Kan. M. Vaitkus yra išvertęs pranciškonam stambius Hasenoehrlio mąstymus, kurių pirmas tomas jau išėjo.

Išėjus iš salės į tamsią, bet žvaigždėtą naktį, mintis savime skrido į šviesias dausas, kurias poetas kan. Mykolas Vaitkus mums atskleidžia savo šviesių krislių kūryba. Minėjime vaizdžiai ir išsamiai ją apibūdino poetas St. Santvaras.

Minėjimas buvo Lietuvių Piliečių Draugijos viršutinėje, gražiai įrengtoje salėje. (-s)

NEWARK, N.J.

Liet. Veteranų S-gos Ramovės New Jersey skyrius ir Liet. Bendruomenės Newarko skyrius lapkričio 24 rengia Lietuvos kariuomenės minėjimą. Už žuvusius karius mišios bus 10:30 v. Švč. Trejybės bažnyčioje. Pritaikintą pamokslą pasakys kun. dr. P. Celiešius. Tuojau po pamaldų programa bus salėje.

SCENA iš "Sekminių vainiko", suvaidinto lapkričio 17 Apriškimo parapijos salėje. Suvaidino New Yorko vyčiai. Nuotr. V. Mazello.

**BOSTONO
ŽINIOS**

Arkivysk. Richard J. Cushing, Bostono kardinolas, antrosios Visuotinio Bažnyčios Susirinkimo sesijos metu aplankė lietuvišką kryžių arkiv. A. Samorė tėviškėje, Bardų miestelyje, Apeninų kalnuose. Aukštąjį svečių lydėjo pats arkiv. A. Samorė ir Piacenzos vyskupijos vysk. Ghizzoni. Kardinolas labai domėjosi kryžiumi ir jo istorija, nusifotografuodamas prie jo. Šis pirmasis lietuviškas kryžius Italijoje, pastatytas prieš valstybinio plento tarp Parmos ir Genujos, sutraukia minias turistų bei pravažiuojančių, yra nuolatos filmuojamas ir fotografuojamas. Neseniai jį aplankė ir Italijos vyskupų konferencijos pirmininkas kardinolas Siri, eilė nuncijų ir diplomatų. Kryžius buvo pernai padovanotas prel. V. Mincevičiaus, arkiv. Antonio Samorė minint 30 metų sukaktį nuo tada, kai jis pradėjo savo diplomatinę tarnybą Lietuvoje, kur išbuvo 6 metus. Dabar arkivysk. A. Samorė yra Bažnyčios nepaprastų reikalų kongregacijos sekretorius.

Lietuvos kariuomenės šventė bus lapkričio 24 d. Mišios 10 val. ryto šv. Petro bažnyčioje už žuvusius Lietuvos karius ir partizanus. Taip pat bus pašventinama Bostono romūnų vėliava. Iškilmingos susirinkimas bus Lietuvių Piliečių Draugijos salėje. Pradžia 3 val. p.p. Paskaitą skaitys Lietuvos skautų jūrėjas kap. Petras Jurgėla. Meninę programą dalį išpildys sol. St. Liepas ir meno megėjų kvartetas iš Worcesterio.

Stepono Dariaus postas gruodžio 8, sekmadienį, namuose rengia bankietą, kuriame bus pagerbtas Antanas Rimkus. Jis gimė Dabeikių par., Utėnos apskr. Į Ameriką atvyko 1907 metais, o 1917 įstojo į JAV kariuomenę. Pirmojo pasaulinio karo veteranams įsteigus Stepono Dariaus postą (1937), Antanas Rimkus buvo priimtas nariu. Jis yra ramaus būdo ir tikras lietuvis patriotas. Išėjęs į pensiją, Antanas Rimkus visą savo laiką skiria ligoniam lankyti ir prižiūrėti posto namą. Į bankietą kviečiami visi Antano Rimkaus draugai. Bilietus iš anksto galima gauti po 3 dol. pas rengimo komisijos narius ir posto adjutantą Joną J. Romaną, 170 H. Str., South Bostone, Mass.

Sodalietės parapijos salėje ruošia Padėkos dienos "Turkey Whist". Pradžia 8 val. vak.

Bostono kardinolas visus jo arkivyskupijos katalikus atleidžia nuo penktadienio abstinencijos lapkričio 29.

CYO organizacija lapkričio 23 d. ruošia išvyką pačiužinėti ratelių pačiužomis (Roller Skating Party).

Ieškoma moteris tris kartus savaitėje prižiūrėti 2 metų mergaitę ir namų ruošai. Skambinti po 6 v.v. AX 1-3166.

Reikalingas mėsininkas visam darbo laikui arba daliniam (part time). Turi mokėti lietuviškai. Skambinti telefonu HI 1-7420.

Visi kailiniai siuvami mūsų siuvykloje, todėl kainos pigios. Pirkdami bet ką atleikite pas mus ir įsitikinsite. Mes taip pat pataisome kailinius, kailininius apsiaustus, šallius (stols). Galite pasirinkti iš didelės atsargos karakulio, Aliaskos ruomo, minko ir kitų dirbinių.

Didelis pasirinkimas
Nelaukite paskutinės valandos
CHelsea 2-1079 • CHelsea 2-0535

**ALEX DIMANT
FUR CO.**
RYGOS KAILIŲ SIUVĖJAI
150 WEST 28th STREET
NEW YORK, N. Y.
Room 402

Diplomuotas ekonomistas

Juozas Audėnas

registruotas investavimo fondų atstovas priima interesus investavimo reikalais —
109 Warwick St.
Brooklyn 7, N. Y.
Tel.: TA 7-9518 • PL 3-6628

WILLIAM J. DRAKE

DRAGŪNAS

ADVOKATAS

84-14 Jamaica Avenue
Woodhaven 21, N. Y.
Tel. Hlckory 1-5220

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPYLIČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS

- Šalinskas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(Prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. Virginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN,

INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvų direktorius
MODERNIŠKA KOPYLIČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME

Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvų direktorius
ir balsamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvų Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer-
menimis dykai. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas žem-
biausiomis kainomis. Kainos tos
pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

Puikus patarnavimas naujo

JOSEPH C. LUBIN

FUNERAL HOME

546 East Broadway
So. Boston, Mass.
Priešais miesto teismo rūmus
Rūpestingai patarnaujame vi-
suose reikaluose, atyžiai iš-
pildome kiekvieną pageidavi-
mą. Jūs galite pilnai pasiti-
kėti mūsų patarnavimu iki
visų smulkmenų laidojimo
reikaluose.
Joseph C. Lubin
Funeral Director
Telefonas: 268-5185

LIETUVOS KARIUOMENĖS ATKŪRIMO MINĖJIMAS

Lapkričio 23, šeštadienį
APREIŠKIMO PARAPIJOS SALĖJE

PROGRAMA:

1. Minėjimo atidarymas, himnai ir pirm. J. Šlepečio žodis.
2. Paskaita. Skaitys Julius Smetona iš Cleveland, Ohio.
3. New Yorko Vyrų Oktetas, vadovaujamas muz. A. Mrozinsko.
4. Aktorė Toska Daubaraitė-Skabeikienė.
5. Rašytojas Jonas Rūtenis.

Programos vedėja — Ramunė Vilkaitytė.
Scenos dekoracijos — dail. Jurgio Juodžio

Po programos vaisės ir šokiai, grojant Starolio orkestrui
Pradžia 7 v.v.

Įeinant aukojama \$2; uniform. kariams ir moksleiviams \$1.50

Į minėjimą visus kviečia

L. V. S. RAMOVĖ
New Yorko Skyrius